

naš tednik

LETO XXVII — Številka 46 13. novembra 1975 Cena 4.— šil. P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt. — Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Komunalni problemi občine Galicija

Pokopališče je bila osrednja tema zadnje občinske seje v Galiciji. Občinski očetje so soglasno sklenili oddajo del za vrtnarsko oblikovanje pokopališča, za električne inštalacije ter za ključavničarska dela pri mrtvašnici tistim tvrdkam, ki so vložile najugodnejšo ponudbo. Dela na mrtvašnici napredujejo, tako da bo te dni pod streho.

Nadaljnji problemi, s katerimi so se občinski odborniki ukvarjali na zadnji seji v petek, so bili v zvezi z zaščito okolja. Tako so sklenili, da bodo opustili zemljišče, kamor so občani doslej odlagali zarjavele avtomobilske karoserije. Občini so namreč nastali zaradi tega preveliki stroški. Ureditev, da bi občinski organ ob določenem času dovolil odlaganje penzioniranih avto-

mobilov in za to dejavnost kasiral določeno vsoto, se ni obnesla. Kajti za to uslugo nihče ni hotel plačati, opolnomočeni občinski organ pa je ostal brez dela. Zato pa bodo vsako leto enkrat v okviru večje akcije odstranili vso pločevino avtomobilskih karoserij.

Dalj časa so se občinski očetje posvetovali tudi o problemu pitne vode, ki v kratkem ne bo več docela zasigurana. Sklenili so, da se bodo pogajali s kmetom, ki ima na svojem ozemlju zadosten vrec.

Občinska seja v Galiciji ima bolj značaj gostilniške debate. Kajti vsak se javlja k besedi, kot ravno nanese slučaj. Župan Kraiger ne smatra za vredno, da bi občinskim odbornikom, ki se žele javiti k diskusiji, tudi dal besedo. Tako se je pri več točkah zgodilo, da se je

večja ali manjša skupina odbornikov zase posvetovala oz. je debatirala zase. Prav tako je župan poročal pri skoraj vseh točkah, ne da bi oddal predsedstva, kot to predvideva Splošni občinski red. Formalno bi se dali vsi ti sklepi izpodbijati, če bi jih kdo skušal izpodbijati. Malo več discipline v gališki občinski sobi vsekakor županu ne bi škodovalo.

Ferdinand Wedenig umrl

Bivši koroški deželni glavar Ferdinand Wedenig se je v osemdesetem letu starosti poslovil od svojih dragih.

V skromnih razmerah se je rodil v Podkarnosu pri Celovcu, v trdih letih se je učil v trgovini in služil kot trgovski pomočnik v raznih krajih do prve svetovne vojne. Po vojni se je udeležil koroških bojev in bil nato okrajni sekretar socialdemokratske stranke v Velikovcu.

Leta 1934 je bil iz političnih vzrokov obsojen na večletni zapor in leta 1944 zaprt v koncentracijskem taborišču Dachau.

Po koncu vojne je kot član koroške deželne vlade sodeloval in odobral odredbo o obvezni dvojezični šoli oktobra 1945. Leta 1947 je bil z dr. Karischem na posvetovanju o avstrijski državni pogodbi član avstrijske delegacije v Londonu. Po vrnitvi iz Londona je zasedel mesto koroškega deželnega glavarja za dobo 18 let. V teh letih so v deželi ob skupnem naporu vseh deželanov pospravili vojne posledice.

Deželni glavar Wedenig je bil dostopen za vsakogar, razkošja v njegovi okolici ni bilo. Tem bolj je nerazumljivo, da je septembra 1958 ukinitel odredbo o obvezni dvojezični šoli, katero je sam označil kot vzorno rešitev za dvojezično ozemlje. Neznano pa je tudi še danes, pod kakim političnim pritiskom je to storil. Iz osebnih razgovorov pa vemo, da ga je vprašanje zaposljevalo tudi zadnja leta, ko je videl, da ta ukrep za deželo ni pomenil tiste pomiritve, o kateri so govorili leta 1958 tedanji svetovalci. Svoje pomisleke in zaskrbljenost je tudi ponovno izrazil zaradi radikalnega premika socialistične stranke v nacionalistično smer.

Ne smemo prezreti tudi dejstva, da se je v zadnjih letih kot predsednik avstrijske lige za človekove pravice za dozdavo poslopja za Slovence v Celovcu zavzemal in da je ponovno podpisal poziv slovenskih kulturnih organizacij za prijavo otrok za dvojezični pouk.

Ne moremo prezreti, da je kljub hudi napetosti med Avstrijo in Jugoslavijo upostavljal kulturne stike s Slovenijo, kjer mu je pomagal takratni deželni kulturni referent dvorni svetnik dr. Rudan.

S svojo gospo Ano je vsako leto obiskal razstavo gospodinjske šole v St. Rupertu pri Velikovcu.

Naj mu bo koroška zemlja lahka, njegovi soprogi pa naše odkrito sožalje!

VEČ DOHODKOV IZ TURIZMA

Presežek iz turizma je v prvih devetih mesecih tega leta znašal 22,6 milijard šilingov in je bil s tem za 16,5 odstotkov višji od iste dobe lanskega leta. Dohodki Avstriji iz deviz so znašali 40 milijard šilingov, izdatki pa 17,4 milijard.

PROTI INOZEMSKI POMOČI

Ameriški senator Jackson je izjavil, da hoče ameriški senat zapreti inozemsko gospodarsko pomoč tistim državam, ki so glasovale v OZN proti sionizmu in označile sionizem kot rasizem.

Katoliška mladina je proti ugotavljanju!

Na svoji deželni konferenci dne 8. in 9. novembra je Delovna skupnost katoliške mladine (Arbeitsgemeinschaft katholischer Jugend — AKJ) sklenila resolucijo, v kateri odklanja ugotavljanje manjšine. V Delovni skupnosti katoliške mladine (AKJ) so združene Katoliška mladina, Katholische Arbeiterjugend, Katholische studierende Jugend in Katholische Jugend/Land. Resolucija ima sledeče besedilo:

„Ljudsko štetje posebne vrste“, ki ga načrtujejo v parlamentu za-

stopane tri stranke, bi bilo enako ugotavljanju manjšine. Delovna skupnost katoliške mladine — AKJ odločno odklanja ugotavljanje manjšine, ker ne predstavlja predpogoja za izpolnitev pravic manjšin in ker nasprotuje vsebini člena 7 avstrijske državne pogodbe.

Razen tega bi bilo nepravilno in manjšini sovražno, če bi se ugotav-

ljanje manjšine 20 let po podpisu državne pogodbe pritegnilo kot predpogoj za politične odločitve.

V duhu sinode načrtuje Delovna skupnost katoliške mladine — AKJ kot težišče dela za leto 1976, da se z vrsto skupnih akcij pospešuje razumevanje in pripravljenost za sodelovanje med narodnimi skupnostmi znotraj in izven dvojezič-

nega ozemlja, kot že v preteklem delovnem letu.

Med drugim so predvideni: študijski dnevi za intenzivno razpravljanje o sporazumevanju med narodnimi skupnostmi, izmenjava skupin, študijska potovanja k mednarodnemu mladinskemu kraju srečanja Taize, diskusijska ter druga srečanja.

Bivši kancler dr. Klaus nasprotuje štetju

Bivši zvezni kancler dr. Josef Klaus je v članku v uglednem dunajskem tedniku „Die Furche“ pisal, da sporazumi med tremi strankami in večinske odločitve ne bodo rešile dileme v zvezi z ugotavljanjem manjšine. Treba je najti skupno pot z manjšino.

Ce se v pogovorih in pogajanjih z manjšino ne da doseči privolitve manjšine k ljudskemu štetju z namenom ugotavljanja manjšine na podlagi povpraševanja po jeziku, potem je treba premisliti, kateri od alternativnih predlogov bi bil najbolj uporabljen kot nova podlaga za diskusijo, piše bivši kancler. Kot alternativne podlage je imenoval Klaus predloge Stourzha, Skadegarda, Waldsteina, Inzka in Guttenbrunnerja.

Klaus je v svojem članku nadalje omenil, da je kot kancler vedno razglabljal o tem, kako bi z manj-

šino prišel na isti imenovalc. Ker za ugotavljanje ni dobil privolitve manjšine, je iskal druge možnosti, kako bi omejil dvojezično ozemlje, ker se mu rešitev proti volji manjšine ni zdel pametna in uporabna, piše v „Die Furche“. Nadalje je omenil tudi primer nekdanjega zveznega kanclerja Raaba, ki je leta 1960 sicer še slovesno obljubil abwehrkämpferjem ugotavljanje, a se je potem odločil za „politiko srca“, ker je politika tudi čustvena zadeva, piše Klaus.

Članek v zadnji številki „Die Furche“ je bil že objavljen v 3. številki „Skupne Koroške“. Uredništvo „Die Furche“ ga je izrecno vprašalo, če dovoli ponatis. Njegovo privoljenje ravno v času, ko izgleda, da so se večinske stranke očitno do zadnjega zmenile za ugotavljanje, je treba smatrati kot zgovoren znak, da bivši kancler odklanja ugotavljanje manjšine. Čas bi bil, da reagira tudi sedanje vodstvo ÖVP na izjavo nekdanjega voditelja.

Mucher je umaknil tožbi

Gospodarski župnik Mucher je na poziv škofa le umaknil svoji tožbi proti dvema sobratoma. Očitno je postala vsa zadeva neprijetna celo škofu. Termin za prvo obrav-

navo je bil namreč celo že fiksiran: petek, 14. oktobra. Vprašanje je le, od kod dobi oz. bi dobil Mucher denar za svoje drage boje na sodišču. Pa tudi druga vprašanja v tej zvezi še niso razčiščena.

Dolgo časa je Mucher nasprotoval celo navodilom in ukrepom lastnega škofa. Vrhunec njegove nepokorščine je bila tožba proti lastnim duhovnim sobratom, apanškemu župniku Wutteju ter hodiškemu župniku Kaslju. Mucher je celo ignoriral pismen poziv škofa, naj umakne omenjeni tožbi.

Razprava o vladni izjavi v parlamentu

V torek se je začela v parlamentu debata o vladni izjavi kanclerja Kreiskega. Za ÖVP je sprva zavzel stališče šef stranke dr. Taus, novinec v parlamentu. V posameznem je kritiziral Kreiskyjevo tezo o naravnem občutku pravice ljudstva, nadalje se je zavaroval proti preveliki količini socializma pri posameznih reformah. Na področju zunanje politike je kritiziral avstrijsko postopanje v OZN glede vprašanja „mednarodnega terorja“ in končno ugotovil, da v Avstriji vlada ista revščina kot pred štirimi leti, ko je napovedal kancler boj proti revščini.

Heinz Fischer, šef kluba socialističnih poslancev pa je izdal parolo, katere so se držali vsi njegovi: socialistična stranka je zmaga pri volitvah, torej je njena linija pravilna.

Veličastna Drabosnjakova proslava v Vrbi

Trideset let v Vrbi ni bilo več slovenske prireditve — v nedeljo pa je v občinski dvorani nad 350 ljudi proslavilo 150-letnico smrti koroškega bukvnika Andreja Schusterja Drabosnjaka, ki je živel v Kostanjah, v območju sedanje občine Vrba. — Dvorana v občinski hiši je bila napolnjena do

zadnjega kotička, tako da vsi niti prostora niso več našli. S tem, da je župan dal na razpolago dvorano tudi za slovensko prireditev, je storil samo po sebi razumljivo dejanje; žal pa je tako postopanje na Koroškem še častna izjema in zaradi tega more služiti za vzgled tudi drugim občinam, ki ob vsaki pri-

liki poudarjajo, da so evropsko odprte.

Številno občinstvo je pozdravil predsednik SPD „Drabosnjak“ Kostanje — to društvo je bilo tudi prireditelj proslave — Janez Lesjak. Med drugimi sta bila navzoča predsednika obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev, dr. Joško Tischler in dr. Franci Zwitter, generalni konzul SFRJ Bojan Lubej ter številni predstavniki koroškega kulturnega življenja.

V svojem pozdravnem nagovoru Janez Lesjak ni uporabljal tistih fraz, ki se sicer slišijo pri nedelj-skih govorih o sožitju, ampak je opozoril na pojave, ki kalijo mirno sožitje, opozoril je na akcije nestrpnežev tudi na Kostanjah. Lesjak je omenil otežkočena prizadevanja za poživitev domačega prosvetnega društva, ki zdaj že ponovno deluje dve leti.

Izredno bogat je bil program proslave: slavnostni govornik je bil dr. Pavle Zablatnik (njegova izvajanja objavljamo na 3. strani), v kulturnem sporedu pa so nastopili štiri zbori: moški zbor „Svoboda“ iz Loge vasi pod vodstvom Stanka Černica, mešani zbor SPD „Danica“ pod vodstvom Hanzija Kežarja,

(Dalje na 4. strani)

Birt (Janez Lesjak) noče sprejeti Marije in Jožefa (Monika Zeichen in Hanzej Kokot) — prizor iz „Pastirske igre“.

AVSTRIJA S TRETJO VLADO KREISKEGA:

Napoved reform, ki malo stanejo

Ko je v sredo minulega tedna predsednik socialistične stranke Kreisky v parlamentu predstavil svojo tretjo vlado po letu 1970, je v vrstah poslancev in medijev opozicijskih strank završalo. Završalo ni zaradi tega, ker je Kreisky svojo drugo vlado predstavil kot tretjo vlado, završalo je zaradi gospodarsko-socialnih pasaj, ki jih je tokrat vsebovala vladna izjava. Kreisky jo je preciziral in utemeljil v dvournem govoru.

Svoj vladni program je kancler Kreisky držal v mejah gospodarsko-socialne stvarnosti, s katero je avstrijsko prebivalstvo konfrontirano. V času, ko je spričo mednarodne gospodarske recesije, ki tu in tam že dobiva obeležje krize, v Avstriji, ki je tako močno odvisna od mednarodne trgovine, zlasti pa od pogojev za izboljšanje svojega izvoza, je Kreisky s svojo spretnostjo taktizerja zelo varčeval z obljubami glede nadaljnega razvoja življenjskega standarda prebivalstva.

Svoje izjave je osredotočil na drugo področje. Osredotočil jih je na reforme v avstrijski gospodarsko-socialni zakonodaji, katera je v veliki meri relikv iz dobe, ko je na tem področju v bistvu odločala medtem že docela preživela kapitalistično-konzervativna miselnost iz dobe avstro-ogrske monarhije in prve republike Avstrije. Program tretje vlade Kreiskega napoveduje reforme, ki malo stanejo, ki pa prinašajo delovnim slojem večjo enakopravnost. Njegov program se zavzema za odpravo starodavnih privilegij različnih kast zemljiškega in finančnega kapitala.

Spektrum napovedi tovrstnih reform je obsežen. Od napovedi reforme obrtnega prava, ki bo osredotočena na določila za zaščito kupcev in okolja ter na pospeševanje

nje poklicnega izobraževanja, preko napovedi reforme na področju delovnega prava, reforme na področju socialne gradnje stanovanj in socialnega skrbstva v prid socialno šibkih slojev prebivalstva se sedanji vladni program Kreiskega loteva tudi reform na področju strukture pospeševanja agrarnega sektorja, ki jo je koalicijska vlada pod majoriteto ÖVP uzakonila pred 25 leti.

Tako imenovani kmetijski tržni zakoni niso medtem le zgubili svoje stvarne osnove, postali so breme v škodo neposrednih kmetijskih proizvajalcev podobno kot mehanski izvajanja zakona o pospeševanju kmetijstva. Po sedanjem mehanizmu namreč razdeljujejo kmetijske zbornice državna sredstva za pospeševanje kmetijstva po strankini pripadnosti kmetov. Veliki kmetje, ki pripadajo ÖVP, dobijo sorazmerno več kot mali kmetje, ki niso njeni pristaši.

S tem v zvezi novi vladni program napoveduje reforme na področju uprave fondov, na področju gospodarstva z žitom in mlekom ter na področju prometa z živino. Ti fondi niso le zasedeni od vplivnih pristašev ÖVP, marveč so čedalje večja coklja na poti uveljavljanja resničnih koristi kmetov.

Tudi politiko, po kateri kmetijske zbornice v prid velikih in v škodo malih kmetov delijo sredstva, ki jih v svrhu neposrednega pospeševanja kmetijstva nudijo država in zvezne dežele Avstrije, hoče sedanja vlada reformirati. V vladni izjavi je rečeno, da bo pospeševalne denarje vlada kmetom neposredno izplačevala.

Tretja socialistična vlada hoče zvišati nekaj davkov, da bo lažje pokrila obstoječe državne dolgove. Istočasno pa napoveduje zvišanje tarif poštne uprave, državnih železnic in drugih podjetij tercialnega sektorja državnega gospodarstva.

Program tretje socialistične vlade, ki ga hoče uveljaviti do leta 1980, je na gospodarsko-socialnem področju enako atraktiven kot je dvomljiv. Dvomljiv zaradi tega, ker je na eni strani odvisen od razvoja v mednarodnem monetarnem sistemu, na drugi pa od možnosti avstrijskega gospodarstva na poti uveljavljanja na mednarodnih tržiščih. Vladni program napoveduje obsežne aktivitete na področju pospeševanja avstrijskega izvoza in mednarodne gospodarske kooperacije, zlasti na področju oskrbe s potrebnimi surovinami. Sicer je Avstrija na tem področju v zadnjih letih dosegla zavidljive uspehe, toda če jih bo lahko v ustrezni meri koriščala, je vprašanje, ki je tesno povezano z naraščajočo mednarodno konkurenco. V okoliščinah, v kakršnih svet danes živi, je na tem področju mogoče vse. Zadevnih naukov v bližnji preteklosti ne manjka. (b)

„Zeleni pohod“ v puščavo

Maroški kralj Hassan je poslal svoje ljudi na pot: z „pohodom miru“ naj bi 300.000 državljanov Maroka zavzelo Špansko Saharo. Hassan jim je bil namreč povedal, da Sahara pravzaprav spada k Maroku.

Na ta način je kralj Hassan ujel dve muhi na en mah: prvič je odvrnil pozornost ljudstva od notranjih težav, od revščine. Kajti tudi Hassan ni imel več docela sigurne pozicije v lastni državi. Že dvakrat so ga hoteli strmoglaviti, a pučstvom je obakrat spodletelo. Obakrat so bili pučisti pripadniki vojske. Z uspešnim pohodom na Špansko Saharo pa bi postal kralj Hassan zopet junak Maroka.

Drugi razlog za pohod: Španska Sahara je sicer puščava, ima pa toliko zaloga fosfata, da bi se vsa rodovitna zemlja dala umetno gniniti skozi 18 let. V Španski Sahari pa dotlej te zaloge le skromno izkoriščajo, tako da bi zadostovale za 400 let. Fosfat pa je izredno dragocena zadeva. Kajti poleg velesil ZDA in SZ, ki pa fosfat uporabljata sami, krije Maroko potrebo ostalega sveta, ima torej monopol na tem področju. Ta monopol pa bi bil v nevarnosti, če bi Španska

Sahara v večji meri izkoriščala svoje zaloge. Torej se je Hassan spomnil, da puščava pravzaprav pripada Maroku. Na ta način pa bi imel Hassan na področju fosfata večji monopol, kot ga imajo arabski šejhi pri mineralnem olju. Hassan se tega zaveda, saj je do leta 1973 bila tonaža za fosfat 14 dolarjev. Po zgledu šejhov je dvignil kralj Maroka cene sprva na 42 in nato na 63 dolarjev za tono.

Maroko producira desetkrat toliko fosfata kot Španska Sahara. Kljub temu je Maroko izredno reven. Kralj Hassan je sicer absolutni vladar in istočasno tudi najvišji verski predstavnik v svoji državi, kljub temu pa je v inozemstvu bil dokaj malo pobožen in se v Parizu šopiril kot playboy ter „najlepše oblečen moški“.

Ideja o „mirovnem pohodu“ ni nova: Indijska legenda Mahatma Ghandi se je z neoboroženimi množicami uspešno branil proti agresorjem, zviti egiptovski Sadat pa je neoborožene in zgladovane agresorje kratkoma nasilil in napil ter jih še pijane poslal domov. — Kralj Maroka pa je mobiliziral skromne rezerve svoje države ter jih napotil proti Španski Sahari.

Tovornjakov je bilo malo, prehrane in vode prav tako, zalog skoraj nič. Tako so se zgladovane in žejne množice vedno zopet steple, kadar je prispel kakšen konvoj z vodo in živežem — kljub svetosti pohoda.

Medtem je diplomatska aktivnost bila na vrhuncu: posredoval je tudi generalni tajnik OZN Waldheim. Hassana, ki se pohoda ni sam udeležil, so pozvali, naj umakne svoje čete. Španski prestolonaslednik Juan Carlos je obiskal svoje čete v puščavi, ki so hitro napravile obroč s minami, toda šele 12 kilometrov v notranjosti dežele. Deset kilometrov za mejo in kratko pred minami so se ustavili tudi mirni vojščaki. Hassan pa je dejal, da je pohod dosegel svoj namen in jih je poklical nazaj, ker je svetovna javnost bila opozorjena. Zlasti pa je bila opozorjena tudi sosednja Algerija, ki se je zbala za najbližjo pot k morju, in je zaradi tega mobilizirala svoje čete.

Ali je Hassan okrepil s tem pohodom svojo pozicijo, je nejasno. Pogajanja med Španijo in Marokom pa bodo verjetno dosegla konkreten rezultat: puščavo namerava jo podrediti kontroli OZN.

Finančno sodišče objavilo poročilo

Čeprav je bil del poročila o delovanju finančnega sodišča (Rechnungshof) objavljen iz volilnotaktičnih razlogov že pred državnoborskimimi volitvami, je celotno sedaj objavljeno poročilo tudi polno zanimivejših podatkov. Poleg že objavljenega Androschevega prekrška, da za kreditne operacije v višini 1,95 milijard šilingov ni imel ustreznega dovoljenja po parlamentu, je finančno sodišče v zvezi z uvedbo brezplačnih šolskih knjig predvsem kritiziralo, da so nastali zaradi tega preveliki izdatki. Knjige so namreč šolarji vrgli vsako leto proč. Finančno sodišče je predlagalo, naj bi knjige uporabljali po več let.

Tudi politese, ki so marsikatere mu avtomobilistu trn v peti, je označilo poročilo finančnega sodišča kot nepotrebno. Kajti kljub negativnim izkušnjam po drugih državah se je zvezna policijska direkcija odločila, da šola pomočnike ženskega spola, akoravno se le-te osebe kaj rade hitro omožijo, ne

da bi se vanje investirana izobrazba amortizirala: kajti politese so nastavljene pri deželi, plača jih zveza, denar, ki ga naberejo politese, pa dobi občina. Največji del kritike je namenjen zveznim železnicam. Ne le da posamezni tovorni vlaki potrebujejo iz enega dunajskega kolodvora v drugega mnogo dalj, kot pa iz Nemčije na Dunaj, celotno tovorno prevoznitvo železnic nima koncepta, razen tega tudi zvezne železnice same ne upoštevajo svojih prioritet.

V nekem skladišču zvezne vojske je računsko sodišče našlo vojaške

Magnago proti lastni stranki

Svojevrstno izjavo je podal južnotirolski deželni glavar dr. Silvius Magnago, ki je istočasno tudi šef južnotirolske ljudske stranke (SVP). V intervjuju z „Südost-Tagespost“ je izjavil, da je manjšino treba šteti, in to ne samo enkrat, ampak v

obleke, s katerimi bi opremili ti-soče vojakov. Nič hudega, če ne bi bile omenjene obleke v takih velikostnih številkah, da bi jih mogli uporabljati le vojaki z orjaško postavo.

Finančno sodišče nadalje kritizira prevelike izdatke za reprezentacijo v skoraj vseh resorjih.

določenih časovnih presledkih. Hkrati se je Magnago izrazil za tako imenovani „Elternrecht“, ki ga organizacije okoli Heimatdiensta tudi na Koroškem ob vsaki priliki štrpacirajo, kadar gre za šolska vprašanja. — Magnago je nadalje citiral nekaj zaščitnih določb iz južnotirolskega paketa.

S svojo izjavo je južnotirolski deželni glavar v nasprotju s politiko lastne stranke SVP, ki se je izrazila proti „pravici staršev“, ker je ta „pravica“ dvomljiva in ker ogroža manjšino v obstoju.

Kratke vesti

SPORAZUM DOKONČNO
PODPISAN

● Mejni sporazum med Italijo in Jugoslavijo je zdaj dokončno veljaven: V ponedeljek sta se srečala pri Anconi zunanja ministra Minić ter Rumor, ki sta s podpisom pod pogodbo pokopala tridesetletni provizorični status *con A* in *B*. Italija se odpove v pogodbi vsem zahtevam na istrski obali, Jugoslavija se odpove mestu Trstu. V pogodbi je tudi več točk, ki naj bi služile tesnejšemu sodelovanju med obema državama.

SALT STAGNIRA

● Pogovori o omejitvi strateškega orožja (SALT) med Združenimi državami Amerike in Sovjetsko zvezo so po besedah ameriškega zunanjega ministra Kissingerja v periodi stagnacije. Sovjetska zveza je namreč odklonila zadnje ameriške predloge za omejitve strateškega orožja. ZDA sedaj pričakujejo predlog s strani Sovjetske zveze, vendar izgleda, da hočejo Združene države v katalogu orožij, o katerih naj bi se govorilo, tudi najnovejše sovjetske izume. Kljub vsem pogajanjem o razorožitvi pa oba partnerja pripravljata vedno hujša orožja.

NOV NALEPEK

● Minister za gradbeništvo Josef Moser je predlagal za vse tiste avtomobiliste, ki se poslužujejo avtocest, dodaten nalepek. Cena zanj naj bi se gibala od 50 do 100 šilingov mesečno. Denar, ki bi se v ta namen nabral, naj bi služil hitrejši dograditvi načrtovanih avtocest. Poleg vprašanja, kako bi se dal ta predlog praktično uresničiti, imajo nekateri pomisleke, ali je dovoljeno pobirati denar za storitve oz. ureditve, ki so že zdavnaj plačane. Nalepki pa so v Avstriji seveda že vedno bili kamen modrih. Tako mora vsak avtomobil imeti nalepek, da je tehnično pripuščten za promet, nalepek „A“ izpriča, da je Avstrijec, v času energetske krize je nalepek signaliziral avtomobilski postni dan; vetrobransko šipo nadalje krasi ura za parkiranje ter bon za parkiranje. „Kurier“ je sarkastično zapisal, da se bodo avtomobilisti odslej pozdravljali z „kleb wohl!“

PROTI PRIVILEGOM POLITIKOV

● Za omejitve privilegov politikov se je izjavil kancler Kreisky. Njegov strankarski tovariš Hartl je na lastno pest predlagal tako omejitve. Aktualen pa je postal ta predlog še bolj, ker je v ZRN ustavno sodišče odločilo ureditev, da uradnik, ki sedi v parlamentu, ne da bi istočasno delal v svojem poklicu in kljub temu dobi nadalje izplačan svoj dohodek kot uradnik, krši načelo enakosti vseh državljanov in je zaradi tega protustavna. — V Avstriji pa je vsak tretji poslanec uradnik, ki sicer ne dela v poklicu, pa dobi še dalje uradniško plačo ter ga v službenem položaju v odsotnosti celo povišajo. Kreisky zdaj hoče odvzeti tem uradnikom-politikom del plače; očitno hoče pomagati svojemu najljubšemu ministru Androschu, da bi mu pomagal mašiti proračunske luknje, kajti doslej ga ta ureditev ni motila. Deželni politiki se bodo verjetno branili na vse kriplje proti spremenitvi teh privilegov. Kajti na deželni ravni mnogo politikov zasluži več kot kakšen minister. Razen tega kasira mnogo deželnih politikov in parlamentarcev lepe denarce iz nadzorniških funkcij večjih obratov v javni roki. Minister pa ne dobi dodatno izplačan dohodek kot uradnik, prav tako ne sme biti v nobenem nadzornem odboru. — Kreisky sam je tudi uradnik, a uradniške plače ne dobi. Povišan pa je kljub temu vedno bil.

Kreisky: vsakotedenski napad na Wiesenthala

Napad na vodjo judovskega dokumentacijskega centra inž. Simona Wiesenthala spada očitno k tedenskemu načrtu zveznega kanclerja Kreiskega: V ponedeljek je kancler govoril o problematiki slučaja Peter z inozemskimi korespondenti na Dunaju. Kot poroča ameriška agentura „Associated Press“ (AP), je kancler dejal, da je Wiesenthal sodeloval z nacisti in da zaradi tega nima moralne kvalifikacije, da bi obtoževal druge. Kot argument za to trditev je dejal Kreisky, da se Wiesenthalu v času nacizma ni pripetilo nič hujšega. Prav tako je izjavil kancler, da bo v postopku, v katerem ga toži Wiesenthal, tudi javno izpovedal. Že prej je dejal Kreisky, da se hoče odpovedati svojemu mandatu kot državnozbornski poslanec.

Celotna kampanja Kreiskega proti Wiesenthalu pa priča o tem, da je „Eichmannov lovec“ kanclerju več kot trn v peti. Ne glede na to, da se Jud Kreisky poslužuje taktike „držite tatu“, hoče očitno postati lovec na lovca. V kolikor mu bo uspelo, da bo zaželeno trofejo tudi dobil, bo nenazadnje odvisno tudi od ÖVP in FPÖ: kajti v parlamentu morata dati dovoljenje, da se Kreiskyjeva imuniteta razveljavi. Sicer je v zgodovini druge republike bilo že več takih predlogov, ali parlamentarci še nobenega takega predloga niso podprli. Kajti nobena stranka ne ve, ali drugič morda ne bo prizadet kdo od lastnih ljudi.

DR. PAVLE ZABLATNIK:

Ob 150-letnici Drabosnjakove smrti

Pri Zvrhnjem Drabosnjaku se je (pred 207 leti) 6. maja 1768, rodil koroškimi Slovencem ljudski pesnik in dramatik — bukovnik Andrej Schuster-Drabosnjak kot najmlajši sin kmeta Petra Schusterja-Drabosnjaka in njegove žene Magdalene, roj. Karpnice, ki je bila doma v Treščah. Ko je bil 25 let star, je prevzel od očeta kmetijo ter se oženil z Nežo Weiss, pd. Kamnikovo iz Jezerc. Rodilo se jima je 11 otrok. Kakih 30 let je Andrej gospodaril in s trudom preživljal veliko družino. Na stara leta pa je zašel v gmotne težave, tako da mu je šla domačija na boben. L. 1824 je gospodaril pri Zvrhnjem Drabosnjaku že drug (tuj) gospodar, Gaspér Hafner. Leto pozneje najdemo Andreja Drabosnjaka kot „gostača v mlinu v Domačalah“, kakor je znan beleženo v domačalskih župnijskih matrikah. Umril pa je pri svojem sinu Gregorju, posestniku Kamnikove kmetije in sodarju na Umbaru pri Domačalah — 22. decembra 1825, star komaj 57 let.

V času, ko so v Avstriji šele začeli ustanavljati prve ljudske šole — seveda najprej samo v mestih in trgih — in je na kmetih le malokdo znal brati in pisati, je Andrej Schuster Drabosnjak že od mladih nog bral in pisal v obeh deželnih jeziki, v slovenščini in nemščini. Morda je bila tedaj v Vrbi, od koder je samo kako uro hoda do Drabosinj, že ustanovljena ljudska šola in si je Andrej svoje znanje pridobil tam, morda pa je bil le samouk kakor njegov sodobnik in prijatelj Miha Andreša, tkalec in ljudski pesnik z Bistrice pri Št. Jakobu v Rožu. Z njim in nekim Brančikom iz Borovnič, ki je s piskri krošnjari, se je Drabosnjak menda pogovarjal samo v „rajmih“ (verzih). Tavarjal ljudi so tedaj s spoštovanjem imenovali „bukovnike“, ker so pač znali brati ali pa celo pisati „bukve“ — knjige — ali pa celo tudi še sami pisali „bukve“.

Drabosnjak je koval rajme pri svojem kmečkem delu. To tudi sam poudarja na koncu svoje pesnitve SVOVENJI OBACE, kjer pravi: „Te rajme sim naredov per moimi dele polete.“ Ko je oral, je v usnjeni torbi ali malhi nosil s seboj papir in svinčnik ali pa tudi tablico s kredo ter je po vsaki brazdi sproti zapisoval rajme, ki so mu prišli na misel. Ko je nekoč vozil gnoj — tako pripovedujejo še danes — je menda na njivi pozabil skopati gnoj z voza in so ga volji pripeljali spet nazaj domov. Tako globoko se je namreč zatopil v svoje rajme, da je čisto pozabil na gnoj in na vole.

Ljudsko izročilo še ve povedati, da se je Drabosnjak ukvarjal še z marsičem drugim: znal je popravljati ure, zlasti rad pa je slikal na „čelnice“ za panje „tice, medvede“ in druge zverine, „raufkerarje“ ipd.

Le nekaj korakov od Zvrhnjega Drabosnjaka oddaljena je še pred kratkim stala „paštba“, t. j. bajtica, v kateri je Drabosnjak pridno prebral knjige, pisal in pesnil ter nekaj časa po ljudskem izročilu menil da imel celo svojo tiskarno. Dokaj spretno je koval rajme (verze) ter pisal v svoji domači govorici, ki je v bistvu rožanščina, pač pa že na prehodu k ziljščini. V svojih poznejših delih se je skušal nekoliko približevati knjižnemu jeziku tedanje dobe, kakor npr. zlasti v MARIJINEM PASIJONU. V izrazu je pač — vsebinski dela primerno — zdaj sila resen zdaj šaljiv in zbadljiv, tu pa tudi prostodušno robot.

Kot pesnik je Drabosnjak izdal v tisku dve knjižici rajmov (verzov). Prva je tako imenovani SLOVENJI OBACE (t. j. ABC). To je poučna

pesnitev iz leta 1808, ki obsega 406 verzov. Pesnik sam pripominja v uvodu: „V tam svoeniam OBACE je lapah naukov pracé.“ Ime je dobila ta pesnitev od svoje zunanje oblike. Po uvodu, ki obsega 22 vrst, se namreč štirikrat uporablja ABECEDA kot AKROSTIH na ta način, da se vsaka peta vrsta začenja z naslednjo črko abecede. Pesem prikazuje žalostne socialne razmere tedanjih časov, neusmiljeno biča napake posameznih stanov in oseb ter resno opominja k poboljšanju. Pri tem Drabosnjak prav nikomur ne prizanaša v svojih često brezobzirno strupenih rajmih. Zlasti se pritožuje, da se nekateri kmetje prepogosto vozijo v mesto, se udajajo razuzdanosti, kvartanju in pijančevanju, ženo in otroke pa prepuščajo doma bedi in lakoti. O ženah pa zatrjuje, da niso nič boljše kot moški. O mladini pravi, da je

Dr. Pavle Zablantnik pri svojem govoru v Vrbi

sprijena in pokvarjena prav zaradi slabega zgloda odraslih. Pred nobenim stanom se ne ustavi njegova ostra kritika. Gospodi očita oholo nadutost, hvali pa kmeta, ki s svojo skrbjo in marljivostjo vzdržuje vse stanove, tudi oholo gospodo

Druga knjižica verzov (rajmov), ki je tudi izšla v tisku, nosi tole pripombo: „Tu je napravljano od Andreja Schustarja Drabosniaka eniga Paura u' koratane.“ V njej je kar pet Drabosnjakovih pesmi in sicer:

1. „Ena lepa celu nova latanija od tah hudah žien“,
2. „Spet ena nova očitna spued za piance in za vinske bratre“,
3. „Ena žavba“,
4. „Ena nova pesem od napitah Bratrov“,
5. „Raimi od mlinariov“.

„Ena lepa celu nova latanija od tah hudah žien“ predstavlja parodirane litanije, ki naštevajo in bičajo ženske slabosti v šaljivih primerah ter izražajo željo, da bi ženo spreobrnilo moževe dobre lastnosti in čednosti. Pri naštevanju ženskih slabosti zveni npr. LATANIA takole:

Ti tešči šišni križ — Mi prosno tabe spreoberni se!

Od šraja teh bab — Mi prosno dabe bli riešani od tačah žien.

Pri omenjanju moških čednosti pa npr. takole:

Skuez perjaznost tvoiga moža — Spraberni se o žena!

Latania se zaključuje z ugotovitvijo:

Ané so dro božje — Kier je on sam

Ta „Kier je on sam“ nadomešča KYRIE ELEISON. Ta LATANIA se je verjetno rodila iz pogostih preprirov, ki jih je Drabosnjak imel s svojo ženo; ona pač ni imela dosti razumevanja za njegove rajme in še posebej ne za visoke stroške, ki si jih je nalagal s tiskanjem knjig. Ko je Drabosnjak gospodarsko

prišel na nič in moral s hiše, se je menda začel udajati pijači. O tem priča njegova parodija cerkvene očitne spovedi: SPET ENA NOVA OČITNA SPUED ZA PIANCE INU ZA VINSKE BRATRE! To je pesničkova samoobtožba, ki se zaključuje s prošnjo: „O Gospod biert bodita mena bojomi pianci gnadlov inu milostlou skuez tvojo biavo kriedo. Amen.“

Naslednja pesnitev z naslovom „ENA ŽAVBA“ pa je moralničen recept za mazilo, ki ni namenjeno zdravljenju telesnih, ampak duševnih bolezni ter naj bi obvarovalo človeka večne smrti. Vzeti je treba „pet lotov upanja, deset lotov potrpežljivosti, petnajst lotov čistosti in več lotov raznih drugih čednosti.“ Vse skupaj naj se dene „upnovco te pravice“; ob ognju krščanske ljubezni naj zavre in se strne v „žavbo“, ki naj bi bila zdravilo za dušo.

„ENA NOVA PESEM OD NAPI-TAH BRATROV“ je ponovna samoobtožba, v kateri pesnik priznava: „Tu je mena sama sram, kier ga tudei rad serklam.“

„RAIMI OD MLINARIOU“ nas spominjajo na ljudsko izročilo, da je bajte neki oderuški mlinar v soseščini mnogo prispeval k temu, da je prišel Drabosnjak ob svojo hišo. Mlinarje pesnik prikazuje kot brezsrčne goljufe in oderuhe, ko npr. pravi takole:

„Tier mlienar an škaif vode pod trugvo utekne, dase moka niemu bol natehne, stiem se še mlienar zvo štema, da pauram vriedno moče dati ma, skuez te fortel ani mlinarji dnarje zverbajo, naše žene pa kruh ferderbajo...“

Najpomembnejše Drabosnjakovo delo pa so njegove nabožne ljudske igre. Prevajal je sicer večinoma iz nemščine, toda njegove igre niso zgolj prevodi, marveč samostojna priredba tujih predlog. Nemške predloge je po svoje prikrojil za naše razmere ter dejanju na odru s prizori iz našega ljudskega življenja dal pristno domače obeležje. To domačnost je seveda še posebno močno podkrepila Drabosnjakova pristno domača ljudska govorica, v kateri je pisal. Snov za svoje igre je črpal iz Svetega pisma, ki ga je pridno prebral, kakor sam zatrjuje, češ:

„Jes sem sveto šrefit dovolj prabirov, da sim se skorej tamej cuedi zirov...“

Posebno, odkar ga je zadela velika nesreča, da so mu oblasti iz nepojasnjenih razlogov zaplenile veliko zalogo knjig, v katere je založil mnogo denarja, odkar se gospodarsko ni več mogel ujeti, je v boju za goli obstanek vedno bolj iskal tolažbe in branju Svetega pisma, zlasti v premišljevanju Kristusovega trpljenja in Marijine žalosti.

Iz tega se je rodila Drabosnjakova IGRA O KRISTUSOVEM TRPLJENJU, ki nosi naslov: „Komedija od celiga grenkiga terpljenja ino smerti Jezusa Kristusa našiga Gospuda. Popisano od Andrea Drabosniaka eniga paura v Korantane iz nemščiga v koroško špraho v rajme napravljano v letu 1818.“ Kakor je ugotovil prof. dr. France Kotnik, najboljši poznavalec Drabosnjakove zapuščine, so Kostanjčani igrali ta pasijon vsaj že leta 1826, torej eno leto po Drabosnjakovi smrti, tako da avtor uprizoritve ni več doživel. V naslednji dobi pa so ta PASIJON vedno spet postavljali na oder; kakor na božjo pot so hodili gledat Pasijon Slovenci z Gur, od Zilje, iz Roža, iz Podjune in celo iz Kanalske doline, po več-

krat v postnem času. Zadnja slovenska predstava na Kostanjah je bila leta 1933. Še danes stoji v Črezpolju blizu Kostanj pri pd. Žvanu nekdanji oder za ta PASIJON. To je skedenj (lesena uta) z odrom, ki je obrnjen v breg, kjer so stali gledalci. Prvi del pasijona do Kristusove obsodbe so igrali na tem odru, ki mu pravijo „pinja“, t. j. iz nemščine izposojena beseda „Bühne“. Drugi del je bil križev pot. Igralci in gledalci so se uvrstili v sprevod ter spremljali s križem obloženega Kristusa na bližnji hrib, ki je služil za Kalvarijo. Na hribu samem pa se je odigral zadnji del pasijona — križanje. Pokanje možnarjev je ponazarjalo potres ob Kristusovi smrti.

Okoli leta 1850 so poleg Kostanjčanov začeli igrati Drabosnjakovo pasijon tudi igralci iz Malošč. Sprva so ga uprizarjali na Škocijanski gori, pozneje pa v Štebnu pri Bekštanju. Od leta 1888 je začela nastopati z njim še tretja igralska skupina iz Tmari vasi (Šmišvavč) pri Lipi nad Vrbo.

Za PASIJONOM zavzema med Drabosnjakovimi deli najvažnejše mesto brezdvomno njegova BOŽIČNA IGRA. Naslov ji je: „GIERTEN SHPIL al anu žavostno inu vsmljenja vriedno djanje per TAM

ROISTVU JESUSA KRISTUSA“. Kakor že pove naslov „Gierten Shpil“, t. j. Hirtenspiel, je Drabosnjak tudi to igro priredil po nemški predlogi. Ohranjena nam je v več rokopisih, enemu je pripisana letnica 1814. Tudi to igro so radi in mnogo igrali na Koroškem. Igralska skupina v Tmari vasi jo je pod vodstvom upokojenega železničarja Ruperta Kopeiniga igrala zadnjič še okoli leta 1956.

Drabosnjakova „IGRA OD ZGUBLANIGA SINA“ sloni vsebinsko na svetopisemski priliki o izgubljenem sinu. Prof. Franc Kotnik jo je poznal po prepisu Janeza Lipiča, mlinarja v Dolah pri Vrbi, iz leta 1877. Tam je pripisana pripomba: „Prepisano raz knjigo rajnega Andreja Schuster zvrhnji Drabosenik v Kamne.“ Pokojni župnik Martin Kuchler pa je dobil v roke od Valentina Dragašnika izvirnik te igre. Pisan je z Drabosnjakovo roko v bohoričici — v domačem kostanjskem narečju ter obsega 148 strani. Na zadnji strani pa najdemo Drabosnjakov lastnoročni podpis: Andreias Schuster Ober Drabosnik.

Izročilo pozna še tri druge Drabosnjakove igre, ki so se izgubile in so nam znane samo še po na-

(Dalje na 4. strani)

Življenje je dragocena dobrina

V zadnjem novembrskem tednu — od 24. novembra do 1. decembra je za vse volilne upravičence možnost, da se s svojim podpisom za „Akcijo življenje“ na občinskem uradu izjavijo, da jim je človeško življenje sveto od spočetja do smrti in da zato zavračajo vsakršno manipulacijo s splavom že spočetega življenja. Sedaj veljavni zakon predvideva, da je splav kazniv, vendar izrecno izvzema prve tri mesece nosečnosti. „Akcija življenje“ zoperstavlja veljavnemu zakonu načelo, da je spoštovanje človeškega življenja najvišja zapoved.

Zakonski osnutek „Akcija življenje“ predvideva, da je splav kot izjema v prvih treh mesecih dovoljen samo, če je zdravniško utemeljen, da je s porodom resno ogroženo materino življenje. Tudi ostane splav nekazniv, če je sodniško izpričano, da se je noseča mati nahajala v izredni stiski. Osnutek predvideva nadalje, da mora materam, ki si ne morejo same pomagati po porodu, država pomagati z finančno pomočjo.

„Akcija življenje“ je zavestno hotela, da je bila njena pobuda izvzeta iz volilnega boja v državni zbor. Politične stranke so to njeno željo upoštevale. Seve je treba vedeti, da s podpisom konec novembra zadeva življenjske zaščite po državnem zakonu še ni zaključena. Odločujoči bodo po podpisni akciji zadnji razgovori v državnem zboru. Videz je, da sta fronti za in proti osnutku akcije nakazani, vendar je pričakovati, da bo marsikateri državni poslanec svoje spoštovanje življenja predpostavil strankarsko-političnim aspektom.

Končni uspeh ljudskega glasovanja zavisí v veliki meri od krščanske vesti in državljanke zrelosti žen. Dokler obstaja mnenje, da se s splavom odstrani iz maternice samo neka brezpomembna živa gmo-ta, manjkajo jasne predstave o bistvu in posledicah splava. S spočetjem je že določeno, kaj je embrijo (spočetni otrok), da je od vsega začetka že določen njegov spol, barva oči in las, njegove zmožnosti, osnove njegovega razvoja. Pri splavu do desetega tedna z jedkimi tekočinami embrijo razkrojijo in izsesajo, pri čemer so vidni še nekateri telesni deli. Pri nosečnosti do 12. tedna nerojenega otroka iz maternice izrežejo in nato spet sesta-

vijo zato, da se prepričajo, da so odstranjeni vsi otrokovi deli. Do 16. tedna izvedejo splav s tako imenovanim cesarskim rezom (Kaiserschchnitt), otroka vzamejo iz maternice kakor pri navadnem porodu, a ga nato vržejo proč. Od 16. tedna naprej pa zastupijo embrijo v maternici s solno kislino. Kaj so posledice splavov: Za otroka je splav njegova smrt, za materino zdravje pa po splavu ne more jamčiti noben zdravnik. Možne so nerodovitnost, predčasni nadaljnji porodi, vnetja maternice, motnje men (menstruacij) i. dr. — Kdor je dejansko ali v televiziji gledal krvavo tehniko splava, se je moral zgroziti in v svoji vesti čutili, da je človekovo življenje sveto in nedotakljivo že takoj po spočetju.

Končno je uspeh akcije zavisen od demokratične zrelosti državljanov. S podpisom se državljan izjavi za svojo demokratično pravico in dokaže, da mu je njegova razsodnost in zdrava pamet najvišje življenjsko pravilo, višje od morda drugačnih ali nejasnih strankarskih direktiv.

Razgled po državah naokrog kaže, da so mnoge dežele po trpkih izkušnjah dovoljenega splava našle boljše rešitve življenjske zaščite. Vzhodne države splav večidel otežkujejo, francoski veljavni zakon predvideva predhodne posvete in pomoči in daje materi še poseben čas za premislek pred nameranim splavom. Norveška je zakon o splavu zavrgla, Anglija dovoljuje samo zdravniške argumente za splav, Švica je osnutek o splavu istotako zavrnila. Tudi v Zapadni Nemčiji, kjer je vrhovno ustavno sodišče splav prepovedalo, je uvidevnost za zaščito življenja od njegovega spočetja v stalnem porastu, kakor to poročajo listi.

OPOZORILO!

Po odloku notranjega ministra se vrši ljudsko glasovanje za zaščito življenja od ponedeljka, 24. novembra, do vključno ponedeljka, 1. decembra (torej tudi v soboto in nedeljo).

Kraje in dnevne čase podpisovanja razglasi pristojna občina.

Kdor se je že svoječasno vpisal za „Akcijo življenje“, mu ni treba več glasovati.

Drabosnjakova proslava v Vrbi: med drugim je nastopal mešani zbor „Mojcej“ pod vodstvom Pavleta Kernjaka (zgoraj). Prizor iz „Pastirske igre“: od leve Monika Zeichen, Hanzej Kokot, Herman Mačnik, Kristijan Zeichen in Hanzej Dragašnik (srednja slika). Pod vodstvom Jožka Kovačiča je zapel mešani zbor Jakob Petelin-Gallus (slika spodaj).

Šentjakobčani v Gorici

Svoj 13. in 14. nastop so imeli pevci šentjakobskega mešanega zbora pod vodstvom Lajka Milisavljeviča v nedeljo — tokrat onkraj meje — v Italiji. Krščanska kulturna zveza je priredila koncert v Gorici, dirigent zbora pa je posredoval nastop v Žabnicah.

V Žabnicah, kar za mejo, so nastopili pevci v provizorični farni dvorani, kjer so obiskovalci koncerta z navdušenjem sledili sporedu prireditve; kanalski Slovenci so s posebnim užitkom sledili povezovalnemu tekstu, ki so ga predvajali v rožanskem narečju. Kanalski Slovenci namreč govorijo zilščini podobno narečje. Po koncertu se je razvila med gostitelji in gosti intimna, domača atmosfera.

Naslednji nastop je bil v Števerjanu pri Gorici, kjer je pevce pozdravil poleg zastopnika domačega

društva tudi zastopnik občine. Pevci so bili nadvse tople sprejeti. Podpredsednik KKZ dr. Janko Zerzer je obiskovalcem na kratko predstavil šentjakobski zbor. Tako v Števerjanu kot tudi v Žabnicah je spored navdušil občinstvo, začuden so bili nad splošno dobro kvaliteto še mladega zbora, nad njegovim ubranim petjem.

Žal je pri števerjanskem nastopu komunikacija bila malce otežkočena, kajti poslušalci rožanščine niso bili več docela veščji. Pri obeh koncertih pa je prodaja brošure „Rožanska ljudska pesem“ bila zelo zadovoljiva. Kvalitativna izvedba brošure je žela povesod priznanje.

Po nastopu v Števerjanu je bila za nastopajoče pripravljena večerja. Ob tej priliki se je zboru zahvalil tudi predsednik Slovenske katoliške prosvete dr. Kazimir Humar.

Veličastna proslava v Vrbi . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

mešani zbor „Mojcej“ iz Trebinje pod vodstvom Pavleta Kernjaka ter mešani zbor „Jakob Petelin-Gallus“ pod dirigentom Jožkom Kovačičem.

Osrednja točka slavnostne prireditve pa je bil nedvomno nastop igralcev domačega prosvetnega društva „Drabosnjak“, ki so predvajali odlomek iz Drabosnjakove „Pastirske igre“. Brez vsake kulise so igralci vendar prepričljivo podali svoje vloge, s skromnimi sredstvi je uspelo režiserju župniku Petru Stickerju, da so se gledalci znali vživeti v atmosfero igre. Omembe vredna je pri igralcih Monika Zeichen: poleg svoje vloge kot angel se je v dveh dneh naučila vlogo device Marije, potem ko se je ponesrečila igralka, katera je

prvotno bila namenjena za to vlogo.

Andrej Kokot, ki je rojen na Kostanjah, je bral nekaj svojih pesmi, Slovenska prosvetna zveza pa je zaslužnim kostanjskim prosvetašem podelila Drabosnjakova odličja.

Predsednik SPD Janez Lesjak se je ob koncu pred polnim odrom — na njem so bili zbrani pevci vseh nastopajočih zborov — zahvalil vsem, ki so na tem koncertu sodelovali, pa tudi KKZ in SPZ, ki sta pomagali soorganizirati to veličastno prireditev. S pesmijo „Rož, Podjuna, Zila“, ki so jo zapeli vsi nastopajoči zbori, je izzvenela prireditev, ki je lahko domačemu društvu v ponos in bo vsem navzočim še dolgo v spominu.

150-letnica smrti Drabosnjaka

(Nadaljevanje s 3. strani)

slovih. To so svetopisemske igre o Egiptovskem Jožefu, o Amanu in Esteri in o Bogatem možu (po evangelijski priliki o bogatinu in ubogem Lazarju). Igro o Egiptovskem Jožefu so po izročilu igrali leta 1869 v Vrbi pri Mečku.

Iz poglobitve v mistično pisano Cochemovo knjigo o Kristusovem in Marijinem življenju je nastal še Drabosnjakov MARIJIN PASIJON, ki je izšel v tisku leta 1811 in ga je naše ljudstvo zelo rado prebiral. Našel sem ga v rokah Prešnjakove stare matere v Vogrnem polju pri Baškem jezeru. Originalni naslov knjige, ki ima svojevrsten pokončni format, se glasi: „Pasion tu je popisvanie od terplienia Jesusa Kristusa inu njegove žalostne matere Marie Device. Tae pasion je venka uzet iz taistih Bukou, kate se imenujejo Kristusaua žiulenja ali Christe Leben-Buch inu u' druk dane u' tam lete od Andreja Šuesterja Drabosnika, eniga poredniga Paura u' Koratane. MDCCCXI.“ Knjiga obsega 72 strani.

Kot bukovnik je Drabosnjak prevajal razne ljudske knjige, ki so mu prišle pod roko in zbudile njegovo zanimanje. Prof. Franc Kotnik je našel v Svečah v usnje vezan rokopis, ki vsebuje dva Drabosnjakova teksta: zgodbo o večnem židu Ahasveru in pripovedko o kralju Matjažu. Prva zgodba ima naslov: „Prerokovanje od tega Ebekšustarja . . . Na slovensko Spraho predstavljano od Andreasa Drabosnjaka tu je ana Paura in Karantane inoi Thomasa Puhwaldarja, kateri je šribou v tam lete 1850.“ Druga zgodba nosi naslov: „Unteršberg al bukeli od Matjaža inu od testah žounirjou kateri u Bolšpuergi pod Zamlo spo katere se je zgueduo v tam lete M. D. CCI. Na souensko

spraho prastaulano od Andrejasa Šuestarja Drabosnjaka.“

Drabosnjak je v naslovu z Matjaževim imenom hotel pritegniti slovenskega bralca, pripoveduje pa po nemški predlogi o Frideriku Barbarossi.

Znan pa je še en Drabosnjakov rokopis, ki je bil ohranjen še okoli leta 1885 v Logi vasi pri Vrbi, a se je pozneje izgubil. Rokopis je imel naslov: „Ena liepa historia od te liepe Magalone in pa od ta Edlpetra v ani provinciji v Švajci.“ Zgodba o lepi Magaloni je bila svoj čas zelo priljubljena in razširjena po vsej Evropi.

Drabosnjak je pisal in širil vse, za kar se je ljudstvo zanimalo. Prof. dr. Ivan Grafenauer je celo domneval, da je Drabosnjak prevedel tudi znani „KOLOMONOV ŽE-GEN“, ki vsebuje celo vrsto „svetih žegnov“, se pravi praznoverskih molitvic in navodil za „ventvanje“, t. j. zdravljenje raznih bolezni, za iskanje zakladov in razno čaravnijo, pozneje pa je to domnevo spet opustil.

V rokopisnem izvorniku se nam je še ohranil Drabosnjakov molitvenik: „Bukvice svetiga križa ali do Kristusoviga terpljenja inu njegove svete smerti“.

Drabosnjakovi spisi so se med ljudstvom širili po večini rokopisno, le majhen del je prišel v tisk. Bogata Drabosnjakova zapuščina še ni povsem raziskana. Največ je raziskoval Drabosnjakovo življenje in delo rajni dr. France Kotnik, njegovo delo pa danes nadaljuje na tem področju zlasti dr. Niko Kuret idr.

Naš koroški rojak JAKA ŠPICAR pa je zajel Drabosnjakovo življenjsko usodo v biografski (življenjepisni) igri „DRABOSENJAK“. V njej prikupljivo prikazuje „porednega

RAZSTAVA MLADJEVCA RIHARDA VAKAJA NA DUNAJU

Kraj: „Theseus-Tempel“ (Volksgarten)
Prireditelj: klub mladje
Otvoritev: petek, 14. 11. 1975, ob 11. uri
Razstava traja: 3 tedne.

JEZUSOVI APOSTOLI

drama Leonarda Franka
Prireditelj: SPD „Bilka“ Bilčovs
Nastopajo: igralci domačega društva
Kraj: gostilna pri Miklavžu
Čas: nedelja, 16. 11. 1975, ob 14.30 in 19.30.

KULTURNA PRIREDITEV

Priraja: SPD „Zarja“ Železna Kapla
Gostuje: Prosvetno društvo „France Prešeren“ iz Vojnika
Kraj: farna dvorana Železna Kapla
Čas: nedelja, 23. 11. 1975, ob 11. uri.

CVETJE V JESENI

barvni film, predvaja SPZ
Prireditelj: SPD Borovlje
Kraj: pri Lausseggerju, pd. Foltu v Slovenjem Plajberku
Čas: sobota, 15. 11. 1975, ob 19. uri.

GRAFIKA BOŽIDARJA JAKCA

Kraj: aula slovenica
Otvoritev: petek, 14. 11. 1975, ob 19. uri.

Od sobote, 22. novembra, ob 15. uri, do nedelje, 23. novembra, ob 17. uri

SEMINAR O OSNOVAH ORGANIZIRANJA IN ORGANIZACIJ

Referenta: inž. Blaž Singer
Karel Smolle
Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

SELE

(Spominska svečanost)

Že od leta 1922 dalje, torej že 53 let, se vsako leto na Št. Lenartovo, 6. novembra, zberejo bivši vojaki iz prve in potem tudi iz druge svetovne vojne, da se z mašo zadušnično spomnijo svojih padlih tovarišev. Vselej se jim pri tem pridružijo tudi sorodniki vojnih žrtev. Po maši pa se zberejo vsi v lopici stare cerkve, kjer sta vzdani dve spominski plošči z vklesanimi imeni rajnih vojakov, da se jih tudi tam spomnijo v molitvi in žalostiniki.

Seveda se potem vojni povratniki vsedejo k skupni mizi, da si v prijateljskem pogovoru vzbujajo spomine na težke vojne čase.

Vsa leta je bil načelnik tega združenja Valentin Čertov. Pred kratkim pa se je pridružil rajnim tovarišem. Za njegovega naslednika je bil izvoljen 80-letni, pa še krepki Jožef Kelih, pd. Spodnji Čevh. Naj načeljuje tej tovariški skupnosti še mnogo let!

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 84358. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužek Tolmajer, Verovce št. 2, 9065 Žrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

paura v Korantane“, ki kuje rajme, ker ga k temu žene notranja potreba, nepremagljiva sila, „božji glas“. SLAVA SPOMINU NAŠEGA KMEČKEGA POETA, POREDNEGA PAURA V KORANTANE!

**Kova
Küchen**

- direktna prodaja k cenam proizvodnje
- tukaj načrtuje in izdeluje strokovnjak vašo kompletno kuhinjo
- od ponedeljka do petka odprto brez odmora od 8. do 18. ure; v sobotah od 8. do 12. ure.

PROSTORI ZA OGLEDE IN RAZSTAVLJANJE V TOVARNI:
PODJERBERG / ST. KATHREIN
Pošta Škofiče / Schlefling
Telefon 0 42 74 - 29 55 18

Štedilnike za centralno kurjavo vam nudi

**Jožef
Pernè**

KLANČE
9132 Gallizien — Galicija

**RUTAR-
CENTER**

- ugodno dobavi
- in hitro na dom
- dostavi

RUTAR CENTER, A-9141 Dobrla vas
Eberndorf, telefon 0 42 36 - 381

Splavila bom

Kar počnem s svojim trebuhom, končno nikogar ne briga. Če splavim je to vendar moja zadeva, ali ne?

Tri mesece po spočetju nerojeni otrok že lahko sesa svoj palec in lahko oblikuje pest. Če ga kaj moti npr. hrup, spremeni svojo lego v materinem telesu. Spol, barva las, oči in nadarjenost so od vsega početka že določeni.

Čeprav še nerojeno, je to že otrok. Član naše družbe, ki ni več v posesti žene ne moža temveč sam svoj. Človek, ki ima pravico do življenja.

Vsaka prekinitve nosečnosti je prekinitve življenja — usmrtnitev otroka, ki se ne more braniti; prav to pa zakon o prekinitvi nosečnosti v določenem roku (Fristenlösung) dovoljuje. Ta zakon razkraja zavest, da je treba človekovo življenje varovati.

Podpiši ljudsko zahtevo
v zaščito človeškega življenja
med 24. novembrom in 1. decembrom 1975

† FRANCE OBILČNIK, pd. LIPEJ

V Št. Jakobu v Rožu je velika množica v torek, 11. novembra, spremila na zadnji poti župana-starosta Franceta Obilčnika, pd. Lipejevega očeta v Lešah. Rajni je bil v 80. letu svoje starosti.

Rajni Francè je bil med redkimi šentjakobskimi koreninami. Prosvetno se je šolal pri nekdanjih kaplanih Vautiju in Grilu, združno znanje si je pridobil v ljubljanski šoli ter v praksi pri župniku Ražunu, tedanjemu načelniku šentjakobske posojilnice, upravno-politično pa pri bivšem županu po prvi svetovni vojni Francu Majerju, pd. Ibovniku. Tako se je uspešno udeleževal kot prosvetaš, združnik in hkrati predsednik nadzornega odbora posojilnice. Žena mu je bila Strovčova Trezej iz Svaten, v zakonu se jima je rodilo šest otrok, med njimi je najstarejša Dinej v Švici, sin Jozej je avto-podjetnik v avstralskem Melbourne-u, Hanzej je poklicni vojak v Kremsu, doma pa so hčerka Trezej, ki mu je z ljubeznijo stregla do smrti, Tomej in Francej, prvi zaposlen v bistrški tovarni, Francej pa je gospodar-naslednik na Lipejevem domu.

Na zadnji poti ga je spremlilo mnogo mož in žena. Pogrebne obrede z mašo je opravil njegov nečak dr. Andrej Kajžnik ob asistenci domačega župnika. V pridigi se je rajnemu stricu zahvalil tudi za njegovo finančno podporo za časa svojega študija. Domači pevci so v cerkvi in na grobu z ubranimi žalostinkami v imenu fare jemali slovo. Na grobu sta govorila naš Janez Gressl in načelnik posojilnice Jozej Štornik. Župan je v izbranih besedah nakazal rajnega župana-starosta kot moža dolžnosti, socialne dejavnosti in upravne sposobnosti. Pod njegovim županovanjem se je pričela gradnja sedanjega občinskega doma. „Ni bil gostobeseden, a njegova beseda je bila stvarna in preiščljena,“ je dejal župan in se ob koncu v imenu občine rajnemu zahvalil za njegovo nesebično službo bližnjemu. Gospod Štornik pa je omenjal 48-letno združno delovanje rajnega, ki je s svojim strokovnim znanjem pripomogel posojilnici do njenega sedanjega ugleda.

Med pogrebci sta bila poleg župana oba podžupana, Rassinger in Petschnig, v imenu Narodnega sveta pa je bil navzoč dvorni svetnik dr. Joško Tischler, nadalje občinski odborniki vseh treh frakcij.

LEV DETELA:

(11. nadaljevanje)

Koroški pesniki in pisatelji

Podoba je, da ima krščansko v literaturi neke globoke in silne korenine, ki niso oblikovnega izvora. Krščansko v literaturi torej ni nekak oblikovalni ali oblikovni princip, nekaka forma, nekak stil v literaturi. Ne, krščansko v literaturi je eksistencialna osnovnica pišočega človeka, pišočega kristjana, je njegov točno in jasno izoblikovan svetovni nazor z vsemi etičnimi in socialnimi odgovornostmi, ki iz njega izvirajo. Krščansko v literaturi je torej vezano na pišoče osebe, ki so hkrati pesniki in kristjani, ne da bi pri tem mogli natančno določiti njihovo krščansko mejo in njihovo stopnjo uradne vernosti. Krščansko pojmujejo namreč tu kar se da široko, kot močan tok odgovorne zavesti, ki nima jasno zakoličenih meja. Krščanska je v krščanski literaturi torej vedno predvsem VSEBINA, oblika pa je lahko kar se da različna. Že omenjeni pesnik Eliot je bil skrajni modernist, sploh eden od utemeljiteljev sodobne svetovne moderne literature, nekateri drugi, tudi njegovi sodobniki, pa so bili oblikovno konservativni, na tradicijo temelječi pisatelji.

Pesnik Mirko Isop je v svojih delih izpovedal religioznost dežele, iz katere je izšel in v kateri živi.

Ta religioznost se kaže prav v pesmi „KRIZ“, torej v pesmi, v kateri se avtor soočuje z osnovnim krščanskim simbolom:

*V molčečo samoto se je nevidno sklonil s križa
in objel moje moreče izdihe.*

Vzravnal sem se.

Na stolpu je zatrepetal zadnji zvok.

Isto religioznost obkroža morda še z večjo intenziteto pesem „ČLOVEK“, ki odgovarja na osnovna vprašanja našega bivanja in nas z zaključnim akordom: DOVOLJ TI JE MOJA MILOST! — bistveno pomiri:

*Za kip se zjasni
temno obzorje mojega bitja
in vanj posije usmiljeno Sonce
s tolažilnimi žarki:
Dovolj ti je moja milost!*

Preprosta, nedvoumna in pretresljiva v svoji resničnosti je verska misel pesmi „SPOZNANJE“:

*Pozdravil si me.
In mi odprl oči za vedno ...*

Isop pa se zna baviti tudi s konkretnimi problemi realnega življenja, kot se to odvija v semenišču, na cesti, na vlakcu ali pa v mestu. Tu je značilna in dovolj povedna pesem „ADVENT V MESTU“, ki kaže nekdanjo sveto, mirno, spokojno dobo pričakovanja Odrešenikovega rojstva kot neverjetni trgovinarski hrup:

*Ropot avtomobilov polni praznoto cest
in ob straneh se zbegano prerivajo
razočarani ljudje.*

Isop piše tudi pesmi, v katerih išče za versko meditacijo tako potrebno samoto: Značilna je pesem „KRİK PO SAMOTI“, ki je oblikovno dovršena, skladna in umirjena:

*Večerna samota je zgradila most
pogovora med nama.*

V drugih pesmih govori Isop o duhovništvu, prijateljih in podobnem. Nekatero pesmi je posvetil materi in v eni od teh je v materi predstavil svojo revno ponižano domovino ...:

*Kakšno slavo je danes?
Mar ne slavijo tvojo smrt,
žalostna mati?
Povsod trdi, ostri obrazi
kričijo po končni znagi:
smrt tebi, mati!
Zaupal bom v tvojo tajno moč,
žalostna mati!*

Povsod pa je Isop zvest samemu sebi, svoji veri in svojemu poklicu — duhovništvu, ki ga vedno znova vodi na področja odgovornih meditacij.

Naj za zaključek spregovori pesem „NOCTURNO“:

*Čutil sem njen tolažilni pogled
in v srce so mi segale
njene božajoče besede:
Jutri ne boš živel zaman!*

Poezija Mirka Isopa je primer intenzivne, meditativne krščanske literature. Predvsem je usmerjena k notranjim človekovim problemom, k oblikovanju njegove duhovne notranjosti. Ne izogiba pa se tudi nekaterih vidnih družbenih problemov časa. Vsekakor je to poezija z veliko odgovornostjo do bravca, poezija, ki izpričuje živo vernost naših ljudi.

(Dalje prihodnjič)

URBAN MAČEK:

(4. nadaljevanje)

Iz mojih spominov

Pa so jim pri Travarju tudi lepo postregli in so vselej ostale še kak dan tam. Pa tudi k nam so prišle, in ker ima tudi moj brat citre, so nam vsi trije tako lepo zaigrali in zapeli, da bi takšno glasbo večkrat radi poslušal tudi v radiu. Dolgo let so hodile sem gor v Avstrijo, in kadar je bil v Pliberku jarmak, so tudi vselej prišle in sta v gostilni pri Brezniku peli in igrali ter tako zabavali goste, ki jih je bila polna soba. Znali sta veliko pesmi in med temi tudi več narodnih. Zapomnil sem si nekaj kitic teh pesmi, ki sta jih ti pevki peli in vam jih bom tudi zapisal. Le berite jih, saj je v njih nekaj zares, nekaj za smeh, in vas bodo gotovo pripravile v dobro voljo.

Pivska

*Kdor hoče žaba bit',
ta mora vodo pit',
ker žabe so pač vse,
vode navajene.*

*Oj vince, oj vince, oj vince
rumeno, haha,
oj vince, oj vince, oj vince
rumeno.*

*Kdor hoče baba bit'
ta mora kavo pit',
ker babe so pač vse
na kufe navajene.
Oj vince...*

*Kdor hoče pa djed (mož) bit'
mora kadit' in pit',
tak' dedim se godi,
da ga radi lumpaji.
Oj vince...*

*Ženke se jezijo,
ko oni v gostilni tam sedijo,
se jim denarcev škoda zdi,
kar dedi jih zapijeji.
Oj vince...*

*Ga pijejo kot žolne
(seveda ne vsi),
da imajo kar trebuhe polne,
a v glavah se jim tak vrti,
da domov se jim nič ne mudi.
Oj vince...*

*Pa to še ni zadosti,
imajo še druge tuj slabosti,
oh, saj jim tak diši,
šta tabok frdamani.
Oj vince...*

*Oj, kako ga koj kadijo,
da šilingi kar v uft (zrak) frčijo,
saj bogat' bi lahko b'li,
ko bi kadit erali (nehali).
Oj vince...*

Lansko lubleje

*Lan' so mi rekli:
pojdi v raj, pojdi v raj.
Letos mi pravijo:
pojdi v kraj, pojdi v kraj.
Kam to pride,
kam to gre,
to lansko lubleje!*

*Lan' so mi rekli:
ljub'ca, ljub'ca ti.
Letos mi pravijo:
kak smrdi, kak smrdi.
Kam to pride...*

*Lan' so mi rekli:
pojdi pljiet, pojdi pljiet (plet).
Letos mi pravijo:
star si čriep, star si čriep
(strupana posoda).
Kam to pride...*

STEVEN LEACOCK:

Moj račun v banki

Ko sem prišel v banko, sem se zgrozil. Uslužbenci so me prestrašili. Denar me je prestrašil. Vse me je prestrašilo. Komaj sem vstopil in poskušal opraviti svoje delo, že sem se počutil kot neodgovoren bedak.

Moja plača je bila povečana za petdeset dolarjev na mesec in pomislil sem, da bi bilo treba to vložiti v banko. Vstopil sem negotovo in s strahom pogledal naokrog po uslužbencih. Misli sem, da se mora človek, ki vlaga svoj denar v banko, pred tem pogovoriti z ravnateljem.

Stopil sem k računovodjevi linici. Bil je hladnokrven uradnik visoke rasti. Samega njegovega videza sem se ustra-

*Lan' so mi rekli:
pojdi pit, pojdi pit.
Letos mi pravijo:
bukov kic, bukov kic.
Kam to pride...*

Moževa bolezen

*Ko ženka zjutraj vstane,
velike ima skrbi,
ker možej ni mogel spati,
gotovo ga kaj boli.*

*Pa hitro kavo skuha
in v sobo tja hiti,
pa možej v postelji
takole govori:*

*»Preljubi ti moj možej,
koj ti kej fali?«
»Preljuba moja ženka,
glav'ca me boli.*

*Brž napravi golaž
in toplo juhico,
potlej pa, ljuba ženka,
vse spet dobro bo.«*

*Ko je ženka to storila,
je možej biv spet zdrav,
spet sta se poljubila
in obema je b'lo prav.*

Že precej let je minilo, odkar sta slepi pevki umrli. Vendar naj bi te vrstice obudile pri vseh tistih, ki so ju poznali, lep spomin nanju. Naj še naprej živé v naši, tako lepi slovenski pesmi.

(Dalje prihodnjič)

Ravnatelj me je pogledal rahlo prestrašen. Misli je, da mu želim povedati kako važno skrivnost.

„Vstopite,“ me je povabil v svojo sobo.

Zaklenil je vrata.

„Tu naju ne bo nihče motil,“ je rekel. „Sedite!“

Oba sva sedla in pogledala drug drugega. Nisem mogel spregovoriti besede.

„Vi ste eden izmed Pinkertonovih detektivov, mislim,“ je rekel.

Moje skrivnostno vedenje mu je zbuljalo misel, da sem — detektiv! Vedel sem, kaj je mislil in zaradi tega sem se počutil še slabše.

„Ne, nisem Pinkertonov detektiv,“ sem rekel in se naredil, kot da bi hotel povedati, da sem iz konkurenčne agencije.

„Če povem po resnici,“ sem nadaljeval, kot da bi me nekaj priganjalo, da pripovedujem laži, „jaz sploh nisem detektiv v banki. Prišel sem, da bi vložil denar. Nameravam shraniti svoj denar v tej banki.“

Ravnatelj me je pogledal z olajšanjem, a še zmeraj resno. Gotovo je mislil, da sem zelo bogat človek, mogoče sin barona Rotschilda.

„Velika naložba, mislim,“ je rekel.

„Dokaj velika,“ sem zašepetal. „V banko bom vložil šestinpetdeset dolarjev sedaj in po deset dolarjev redno vsak mesec.“

Ravnatelj je vstal, odprl vrata in poklical računovodja.

„Gospod Montgomery,“ je rekel vidno neprijazno, „ta gospod vlaga denar. Želi vložiti šestinpetdeset dolarjev. Na svidenje!“

Vstal sem.

Velika železna vrata sobe so bila odprta.

„Na svidenje,“ sem rekel in se napolil v sosednjo sobo.

„Oditite,“ mi je hladnokrvno rekel ravnatelj in pokazal drugi izhod.

Stopil sem k računovodji in mu vrgel zavitek bankovcev s hitro, nepričakovano krettno, kot da bi šlo za kako potegavščino.

V obraz sem bil strašno bled.

„Nate, vpišite ta denar na moje ime,“ sem rekel.

Moj glas je zvenel, kot da bi hotel reči: „Pohitite, da končava ta opravke, dokler sem še pri volji.“

Vzel je denar in ga izročil drugemu uslužbencu.

Ta je zabeležil vsoto na košček papirja in vpisal v knjigo moje ime. Nisem vedel, kaj bi še moral storiti. Zdelo se mi je, da se banka obrača od mene.

„Je vse gotovo?“ sem vprašal z zamolklim, trepetajočim glasom.

„Je,“ je rekel računovodja.

„Potem želim izpolniti ček.“

Hotel sem dvigniti šest dolarjev od celotne vsote za stroške. Nekdo mi je dal čekovno knjižico, in nekdo mi je pokazal, kako naj izpolnim ček. Videti je bilo, da so me ljudje v banki imeli za milijonarja, a so se motili. Napisal sem nekaj na ček in ga pomolil uradniku. Pogledal me je začudeno.

„Kaj? Mar dvigate vse?“ je vprašal.

Takoj sem se spomnil, da sem na čeku napisal šestinpetdeset dolarjev namesto šest. Nisem mogel o tem razmisliti, bil sem preveč presenečen. Čutil sem, da jim tega ne morem pojasniti. Vsi uslužbenci so nehali pisati in so me pogledali.

Pogumen in brezbržen v svojih težavah sem se odločil.

Da, celotno vsoto.

„Hočete torej dvigniti ves svoj denar iz banke?“

„Do zadnje pare.“

„Boste še kdaj vložili svoj denar v banko?“ je vprašal presenečeni uradnik.

„Nikdar.“

Neko neumno upanje se mi je rodilo v glavi: lahko bi pomislili, da so me užalili, ko sem izpolnjeval ček, in da sem zaradi tega nehal varčevati. Naredil sem neprepričljiv poizkus, da bi se pokazal človek z zelo plašnim značajem.

Uslužbenec je pripravil denar za izplačilo.

„Kakšen denar želite?“ je vprašal.

„Kako, kakšen?“

„Kakšen denar bi radi?“

„O,“ sem razumel in hitro odgovoril: „Bankovec za petdeset dolarjev.“

Dal mi je bankovec.

„A šest dolarjev,“ je vprašal hladno. „Bankovec za šest dolarjev,“ sem rekel.

Dal mi je tudi šest dolarjev in odhitel sem iz banke.

Ko so se velika vrata zaprla za mano, sem slišal, kako se je v banki razlegal smeh do stropa. Od tedaj ne grem več v banko. Svoj denar hranim v žepu, a prihranke v dolarjih in srebru v nogavici.

JACK LONDON:

36

TRI SRCIA

„Domače kozel!“ je dejal Francis. „Le pogledajte one koze, kako ponosno stoje med svojimi družicami.“

„Prepričan sem, da smo jedli danes kozje meso,“ se je zasmel Francis. „Koze sem imel vedno rad. Če Tista, ki sanja svečeniku sonca prepove ubiti nas in če ostanemo živi, vložim prošnjo za sprejem med kozje pastirje v tem kraljestvu in vam postavim lepo kočjo, draga Leoncie. Vi pa boste služili kraljični.“

Henry je že hotel ugovarjati, ko so naenkrat zagledali pred seboj prelepo jezero. Bilo je tako lepo, da je Francis od začudenja zažvižgal, Leoncie zaploskala, Torres pa vzkliknil. Dolgo je bilo dobro miljo, široko pa pol milje. Na bregu so rasla vitka tropska drevesa in druge rastline. Voda je bila mirna, da so odsevali v nji vsi bližnji gorski grebeni in da oko ni moglo razločiti, kje se konča bujno rastlinstvo in začne odsev.

Leoncie se kar ni mogla nagledati teh naravnih lepot. Naenkrat je opazila, da voda ni čista in takoj je razočarano vzkliknila:

„Škoda, da je voda tako kalna!“

„Kalna je zato, ker potoki zanašajo v jezero črno prst,“ je pojasnil Henry. „Črna prst sega v tej dolini zelo globoko.“

„Nekoč je vso dolino pokrivalo jezero,“ je pritrdil Francis. „Le pogledajte one skale in prepričajte se, kako visoko je segala tu voda. Rad bi vedel, zakaj je voda pozneje tako padla.“

„Najbrž je potres odprl vodi podzemni izhod in osušil jezero,“ je dejal Henry. „Voda menda še vedno oteka.“

Temno rjava barva vode priča, da se v jezero neprestano izlivajo potoki od vseh strani. V to jezero se steka najbrž vsa vlaga doline.“

„Aha, pred seboj imamo človeško bivališče!“ je vzkliknila Leoncie čez nekaj časa, ko so zavili za skalo in zagledali pod njo kraj jezera poslopje z nizko streho.

Poslopje je bilo zgrajeno na debelih kolih, stene so bile spletene iz bambusa, streha pa pokrita s slamo. Edino pot k poslopju — če ne računamo poti po jezeru s čolnom — je tvoril kakih dvajset čevljev dolg most, ki je bil tako ozek, da bi dva vstrec ne mogla hoditi po njem. Na obeh straneh mostu sta stala dva stražnika. Svečenik sonca jima je namignil in takoj sta se umaknila. Pri tem sta oba Morgana opazila, da vojščaki, ki so jih spremljali, niso stopili na most, temveč so ostali pred njim. Ujetniki so prišli po mostu v poslopje in stopili v veliko sobo, ki je bila sicer skromno opremljena, vendar bi pa človek ne pričakoval, da najde v dolini izgubljenih duš tako opremljeno sobo. Tla so pokrivalo lepo pletene slamnate preproge in tudi bambusovi zastori na oknih so bili lepo izdelani. V ozadju je stala ogromna zlata podoba vzhajajočega sonca, podobna tisti, ki so jo ujetniki videli pred oltarjem Velikega doma. Pod zlato oblo je stal na estradi z blazinicami pokrit divan, podoben nekakemu prestolu. Na njem je ležala sredi blazinic v lesketajoči se obleki speča ženska. Ležala je nepremično, samo prsi so se ji nekoliko dvigale in padale. Na obrazu se ji je poznalo, da ne spada med izgubljene duše — to degenerirano zmes Špancev in Caribov. Na glavi je imela zlato tujaro, posuto z ogromnimi dragulji.

Pred njo sta stala na tleh dva trinožnika. Na enem je plapolal ogenj, na drugem, večjem, je stala zlata posoda, katere premer je bil najmanj šest čevljev. Med trinožnikom je ležal z iztegnjenimi tacami v poziv sfinge velik bel pes, podoben ruskemu hrtu, in gledal prišlece, ne da bi trenil z očesom.

„Lepa je kakor jutranja zarja, dostojanstvena kakor kraljica, spi pa s kraljevsko neprisljenostjo,“ je zašepetal

Henry. Svečenik sonca ga je pri teh besedah srdito pogledal.

Leoncio je ta prizor tako očaral, da se ni mogla ganiti. Torres je pa zadržal in se prekrizal, rekoč:

„Mnogo sem že slišal o dolini izgubljenih duš, toda o speči ženski, ki je čistokrvna Španka, mi ni nihče pravil. Po njenih žilah se pretaka prava kastilska kri. Njene oči morajo biti plave — to je tako gotovo, kakor gotovo stojim tu. Toda njena blodost!“

Zopet je zadržal po vsem telesu.

„To ni navadno spanje,“ je nadaljeval. „Zdi se mi, da so jo omamili in da ji ves čas dajejo neko opojno pijačo.“

„Prav pravite!“ je zašepetal Francis razburjeno. „Tista, ki sanja, sanja pod narkozo. Drže jo tu kot veliko svečnico ali veliko preročišče. Vse je torej v redu, starina,“ se je prekinil in obrnil k svečeniku. „Kako neki bi jo zbudili? Saj so nas privedli sem, da se z njo pomenimo, ne pa da jo gledamo, kako spi.“

Speča ženska se je zganila, kakor da je slišala v spanju šepetanje, in prvič se je zganil tudi pes. Obrnila se je k njemu, tako da je njena viseča roka obležala na njegovem vratu. Svečenik jih je s kretnjami in pogledi svaril, naj molče. Tako so stali molče in čakali, kdaj se preročišče zbudi.

Kar se je speča lepota počasi dvignila in z nežno roko pogladila psa po glavi. Pes je pokazal strašne čekanje, kot bi hotel izraziti svoje veselje nad tem, da ga boža. Ujetniki so se nehote zdrznili in njihov strah je bil še večji, ko je lepota dvignila glavo in jim pogledala naravnost v oči. Še nikoli ni nihče videl takih oči — oči, v katerih je odseval cel svet in vsi svetovi. Leoncie se je nehote prekrizala, Torres pa je začel v strahu moliti. Celo Francis in Henry sta jo gledala kakor začarana in nista mogla odvrniti pogleda od njenih plavih oči, ki so bile v sencih dolgih črnih trepalnic malone črne.

„Rjavolaska s plavimi očmi!“ je zašepetal Francis.

A te oči! Bile so bolj okrogle kakor podolgovate. In vendar niso bile okrogle. Človek bi si mislil, da so kva-

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 16. novembra: 07.05—07.35 Duhovni nagovor. — Pa vaši želji.

PONEDELJEK, 17. novembra: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik. — Koroške ljudske pesmi. — Dr. Anton Feinig; Hišna, ledinska in krajevna imena v Rožu.

TOREK, 18. novembra: 09.30—10.00 Land an der Drau — dežela ob Dravi. — 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik. — Šport. — Otroci, poslušajte!

SREDA, 19. novembra: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik. — Jaka Špičar: Dva koroška pesnika — Miha Andraščič in Andrej Šuster-Drabosnjak. — (Zvočna igra).

ČETRTEK, 20. novembra: 13.45—14.45 Celovski radijski dnevnik. — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

PETEK, 21. novembra: 13.45—14.45 Celovski radijski dnevnik. — Douta po rijeci: Brege — 2.

SOBOTA, 22. novembra: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

TV AVSTRIJA

1. PROGRAM

NEDELJA, 16. novembra:

15.30 Obzorja — 17.00 Listamo po slikanici — 17.20 Potatoes — 17.30 Viking Viki — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Šola igranja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki, kultura — 19.50 Šport — 20.15 Ah, nebo, zaigrano je — 21.45 Orientacija — 22.30 Poročila.

PONEDELJEK, 17. novembra:

9.00 Za otroke v predšolski dobi — 9.30 19. stoletje (6) — bratovska vojna za domovino — 10.00 TV v šoli: Adalbert Štifter — 10.30 Dracula — 18.00 V kraljestvu divjih živali — 18.25 MI — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Šport — 20.50 Onednjava linija — 21.40 Glasbena poročila — 21.45 Ludwig van Beethoven — 22.50 Poročila.

TOREK, 18. novembra:

9.30 Formalna logika — 10.00 TV v šoli — 10.30 Mariandlin povratek — 18.00 Kara Ben Nemsi Efendi, po Karlu Mayu — 18.25 MI — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Stop; prometni magazin ORF — 21.05 Slav-

nostna cirkuška predstava — 22.30 Poročila.

SREDA, 19. novembra:

9.30 Kmetijstvo danes — 10.00 TV v šoli — 10.30 Landru; morilec žensk iz Pariza — 17.00 Najdenček — 17.30 Konny in njegovi prijatelji — 18.00 Vsi moji dragi — 18.25 MI — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Mala revija: Metulji — 20.25 Nogometna tekma med Avstrijo in Walesom — 22.10 Waltonsovi — 22.25 Poročila.

ČETRTEK, 20. novembra:

9.30 Organizacija obrata — 10.00 TV v šoli: Kaj lahko postanem? — 10.30 Zadnji voz, film — 18.00 Farma Follyfoot: Rojstni dan — 18.25 MI — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Tele iz Hanauerja, priredil Leopold Ahlsen — 21.35 V deželi tisočerih jezer — 22.25 Poročila.

PETEK, 21. novembra:

9.30 Umetniške tehnike — 10.00 TV v šoli: Porcelan — 10.30 Zgodba škotske izseljeniške družine na severu Amerike — 18.00 Jetsonsovi: Tvegan izlet — 18.25 MI — 18.45 Oddaja zbornice za delavce in nameščence — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Tiralica (2): Pogovor — 20.15 Komisar: Umor po uri — 21.20 Ljubčki in drugi tujci. — 23.00 Poročila.

TV AVSTRIJA

2. PROGRAM

NEDELJA, 16. novembra:

16.25 Železna devica — 18.00 Spotlight — 18.30 Mednarodne konjske dirke v dunajski mestni hali — 19.50 Enciklopedija — 20.15 Landru, morilec žensk.

PONEDELJEK, 17. novembra:

17.55 Materija in prostor — 18.25 Angleščina — 19.00 Običaji na Gradiščanskem — 20.00 Waltonsovi — 20.50 Odprava v deželo Dani v gorovju Nove Gvineje — 22.15 Šport.

TOREK, 18. novembra:

17.55 Kmetijstvo danes — 18.25 Angleščina — 19.00 Maksimilijan Mehiški — 20.00 Pustolovščine dobrega vojaka Švejka (4) — 21.40 Šport.

SREDA, 19. novembra:

17.55 Organizacija obrata (12) — 18.25 Francoščina — 19.00 Avstrijsko stoletje — 20.00 Novele iz Divjega zapada — 20.25 Tu je John Do — 22.45 Šport.

ČETRTEK, 20. novembra:

17.55 Umetniške tehnike — 18.25 Ruščina — 19.00 Bolniška ladja Palwa Nirmala — 19.45 Dvakrat risarski film — 20.00 V ribičevih čevljih — 23.05 Šport.

PETEK, 21. novembra:

17.55 19. stoletje (7) — 18.25 Nemščina (32) — 19.00 Poljski koncert — 19.30 Pes Civil — 20.00 GRA (Igra) — 21.55 Šport — 22.00 Je resnica — ali sanje?

TV Ljubljana

NEDELJA, 16. novembra:

9.00 Poročila — 9.05 R. Bratny: Kolombovci — 10.10 Otroška matineja — 11.15 Ljudje in zemlja — 12.15 Poročila — 14.45 Morda vas zanima — 15.15 Prodali so jih milijon — 15.30 Za konec tedna — 16.20 Moda za vas — 16.40 Košarka: Borac — Jugoplastika — 18.20 Pionirji letalstva — 19.10 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.05 M. Kerstner: Gruntovčani — 21.05 Karavana: Skadarsko jezero — II. del — 22.15 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 17. novembra:

8.10 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 17.15 Millne: Medvedek Pu — 17.30 Čarobna žoga — 18.00 Jan in Tini na potovanju — 18.30 Gradovi in velikani kemične industrije — 19.30 TV dnevnik — 20.05 Mačke mojih bratov — 21.35 Boj med Tancredom in Clorindo — 22.00 TV dnevnik.

TOREK, 18. novembra:

8.10 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 17.35 Krap v ribniku — 17.40 Čas sanj — 18.10 Veliki živalski vrtovi — 19.30 TV dnevnik — 20.05 Diagonale — 21.05 A. Strindberg: Prebivalci Hemsoa — 22.05 TV dnevnik.

SREDA, 19. novembra:

8.10 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 16.50 Klovn Ferdinand in konec tedna — 17.45 Športno popoldne — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Film tedna: De Jongovi, film — 22.15 TV dnevnik — 22.30 Miniature: Jožef Petkovšek.

ČETRTEK, 20. novembra:

8.10 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 17.30 Knjiga — 18.20 Tretji svetovni mir — 9. del — 19.10 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.05 Bitka za ranjence — 20.50 Kam in kako na oddih? — 21.00 Bistri učenci — 21.30 Po belih in črnih tipkah — 22.00 TV dnevnik.

PETEK, 21. novembra:

8.10 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 17.20 Pisani svet — 18.05 Pevski tabor — 18.40 Svet, ki nas obdaja — 18.55

BRAT V STISKI

AKCIJA KOROŠKIH KATOLIČANOV ZA OLAJŠANJE
ČLOVEŠKE STISKE

Z Vašim darom pomagate:

- žrtvam nesreč v naši državi in v inozemstvu
- družinam, ki trpijo stisko
- beguncem
- starim in bolnim
- deželam v razvoju
- onim, ki jim nihče več ne pomaga

ZA VPLAČILO VAŠEGA DARU SE POSLUŽITE PRILOŽENE
POLOŽNICE!

Bivališče rastlin in živali — 19.10 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.10 Lev pozimi — film — 22.35 TV dnevnik — 22.50 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu.

SOBOTA, 22. novembra:

9.30 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 14.10 625 — 14.30 Mednarodno prven-

stvo v namiznem tenisu — 15.55 Nogo- met: Borac — Vojvodina — 18.05 Kako se je kalilo jeklo — 19.10 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar — 20.00 Življenje je lepo — 20.30 Zagreb 75 — 21.45 Moda za vas — 21.55 TV dnevnik — 22.15 Kojak — film.

dratate, če bi bilo sploh mogoče govoriti o okroglih kvadratih. Njihova oblika je bila taka, kakor da jih je narisal umetnik, ki je hotel s pomočjo nešteti mnogokratnikov ustvariti krog.

Dolge črne trepalnice so jih obdajale in tvorile iluzijo njihove temne globine. In v njih ni bilo niti iskricice začudenja ali strahu pri pogledu na neznane goste. Bile so čudovito sanjave, vendar je pa odsevalo iz njih spoznanje tega, kar so videle. V teh očeh je bila paradokсна globina življenjskih emocij. Bolest je drhtela v njih in se vedno življenski je bila rahločutnost se je bolj zajedala v temne zenice. Čudovita rahločutnost se je poznala v njih, kakor se pozna pomladni dež v sinjini daljnega morskega horizonta. Bolest — znova in vedno bolest — je živela sredi njihove sanjave nepremičnosti. Plamen neizmernega poguma je bil pripravljen vsak čas zaplapolati. In zopet se je zdelo, da jih zdaj zdaj objame nepobudno spanje. Nad in pod vsem tem je pa plavala modrost dolgih stoletij. Sledovi te modrosti so se poznali tudi na obrazu, ki je pričal o zdržnosti puščavniškega življenja. Njena lica so bila sicer rdeča, toda rdečica ni bila naravna. Morda je bila posledica mrzlice, morda pa tudi produkt kozmetike.

Vstala je in njena prelepa postava se je pokazala v vsej svoji nežnosti in gibčnosti. Njeni udje so bili nežni in gibčni, kakor da mesa sploh ni na njih. In vendar je bila njena postava vzor najlepše ženske. Če bi Francis in Henry mogla na glas povedati svoje misli, bi priznala, da je ta ženska najlepša, kar sta jih kdaj videla.

Svečenik sonca je padel k njenim nogam. Ujetniki so stali, samo Torres je upognil koleno in pokazal, da bi bil on prvi, če bi hoteli drugi posnemati svečenika. Vendar se je pa njegovo koleno znova zravnalo in mož je ohranil svoje dostojanstvo, ko je videl, da tudi Leoncie in oba Morgana niso poklekli.

Spočetka je „Tista, ki sanja“ gledala samo Leoncio. Ko si jo je ogledala od nog do glave, je energično prikimala v znak, naj se približa. Leoncii se je zdel ta migljaj pregrob, ker je bil v popolnem nasprotju z njeno nepo-

pisno lepoto. Takoj je začutila, da ima pred seboj lepšo in mogočnejšo žensko, s katero se bo morala boriti za prvenstvo. In ni se ganila dotle, dokler ni svečenik sonca osorno zamrmral, da se mora pokoriti. Približala se ji je, ne da bi se zmenila za orjaškega psa. Pogumno je šla mimo njega in mimo trinožnikov ter se ustavila šele takrat, ko je lepota drugič samozavestno prikimala. Obe ženski sta si dolgo gledali v oči in Leoncie je vsa srečna opazila, da je „Tista, ki sanja“ naposled povesila oči. Toda njene zmagoslavja je bilo kmalu konec, zakaj Leoncie se je prepričala, da je lepota povesila oči samo zato, da bi si ogledala obleko. Čudna lepota je celo iztegnila svojo tenko blede roko in potipala blago tako nežno, kakor znajo samo ženske.

„Svečenik!“ je dejala resno. „Danes je tretji dan lune. Že davno sem ti nekaj govorila o tem dnevu. Govori!“

Svečenik sonca se je v nerodnih poklonih ves sključil in zamrmral:

„Prerokovala si, da nam ta dan prinese čudne dogodke. In res se je zgodilo tako, o carica!“

Toda carica je medtem že pozabila na svoje vprašanje. Še vedno je gladila Leonciino blago in gledala mladenki naravnost v oči.

„Zelo si srečna,“ je spregovorila naposled in namignila Leoncii, naj se vrne k ostalim ujetnikom. „Moški te zelo ljubijo. Ni mi sicer vse jasno, vendar pa čutim, da te moški preveč ljubijo.“

Njen tihi in čisti glas je bil kakor daljno zvonjenje, ki kliče vernike k molitvi. Toda Leoncie ni mogla oceniti očarljive melodije tega čudovitega glasu. V svojem srcu je čutila samo srd, ki ji je poganjal vso kri v glavo.

„Videla sem te že poprej in sicer večkrat,“ je nadaljevala carica.

„Še nikoli!“ je zakričala Leoncie.

„Molči!“ je zarenčal svečenik sonca.

„Poglejte tole!“ je dejala carica in ji pokazala velik zlat kelih. „V tem kelihu sem vas že večkrat videla. Tudi tebe sem videla v njem,“ se je obrnila k Henryju. „In tebe

tudi,“ je dejala Francisu in njene velike plave oči so se še bolj razširile, ko mu je pogledala naravnost v obraz. Gledala ga je dolgo, tako dolgo, da se je oglasila v Leonciinem srcu prava ženska ljubosumnost.

Caricine oči so se zasvetile, ko je pogledala Torresa. „Kdo si pa ti, neznanec, v tako čudni obleki, z viteško čelado na glavi in suženjskimi sandali na nogah?“

„Jaz sem kapitan Da Vasco,“ je odgovoril Torres ponosno.

„Ime res diši po starodavnih časih,“ se je nasmehnila.

„Saj tudi sem starodavni Da Vasco,“ je dejal in se ji brez vabila približal. Smejala se je njegovi predrznosti, vendar ga pa ni zapodila.

„To čelado sem nosil pred štirimi stoletji, ko sem pripeljal pradede izgubljenih duš v to dolino.“

Carica se je še vedno smejala in videti je bilo, da mu ne verjame.

„Rojen si bil torej pred štiristo leti?“

„Da in — nikoli. Rojen nisem bil nikoli. Jaz sem Da Vasco. Živel sem vedno. Moja domovina je sonce.“

Njene tenke obrvi so se vprašujoče stisnile, vendar je pa molčala. Iz zlatega zabožčka, ki je stal ob njej na divanu, je vzela ščepec nekega praška. Njene lepe tenke ustnice so se strnile v prijeten smehlaj, ko je vrgla prašek v velik zlat kelih na trinožniku. Naenkrat se je dvignil iz keliha oblak dima, ki je takoj zopet izgubil.

„Poglej v kelih!“ mu je zapovedala. Torres se je približal kelihu in pogledal vanj.

Nobeden njegovih spremljevalcev ni nikoli izvedel, kaj je videl. Toda carica, ki se je nagnila obenem z njim in pogledala v kelih, je videla isto, kar je videl on. Na njenem obrazu je zaigral prijazen nasmeh sočutja.

Zakaj Torres je zagledal spalnico v domu, ki mu ga je zapustil oče v Bocasu del Tora. Videl je prizor svojega rojstva. Bilo je klavno rojstvo, kakor je bila klavna tudi njegova skrivnost, ki jo je carica tako hitro odkrila. Torres je zagledal še nekaj, kar je vedno slutil in kar se je moralo zgoditi.

(Dalje prihodnjič)

DIE KÄRNTNER LANDESREGIERUNG gibt in tiefer Trauer bekannt, daß Herr

Landeshauptmann a. D. Ferdinand Wedenig

Träger der Bronzenen Tapferkeitsmedaille, der Silbernen Tapferkeitsmedaille II. Klasse, der Verwundetenmedaille aus dem 1. Weltkrieg, des Karl-Truppen-Kreuzes, des Kärntner Kreuzes I. und II. Klasse, des Großen Silbernen Ehrenzeichens am Bande für Verdienste um die Republik Österreich, des Großen Verdienstkreuzes mit Stern und Schulterband der Bundesrepublik Deutschland, des Großoffizierordens für Verdienste um die Republik Italien, des Ordens der jugoslawischen Fahne am Bande, des Schwedisch-Königlichen Nordsternordens am Schulterband;

Ehrenbürger der Karl-Franzens-Universität Graz, Ehrenbürger der Landeshauptstadt Klagenfurt sowie der Gemeinden Paternion, Weißenstein, Weitensfeld und Tainach

am 11. November 1975 nach kurzer, schwerer Krankheit im 80. Lebensjahre in Klagenfurt verstorben ist.

Ferdinand WEDENIG war Mitglied der Provisorischen Kärntner Landesregierung, Abgeordneter zum Nationalrat und vom 24. April 1947 bis 13. April 1965 Landeshauptmann von Kärnten.

Der Verstorbene hat in wahrhaft demokratischer Gesinnung sein ganzes Leben dem Dienste an der Allgemeinheit gewidmet und sich durch seine Menschlichkeit, Verständnisbereitschaft und nimmermüde Tatkraft größte Verdienste um den Wiederaufbau und die Einheit des Landes erworben. Das Land Kärnten wir seiner immer dankbar gedenken.

Die offizielle Verabschiedung findet am Freitag, den 14. November 1975, um 15.30 Uhr in der Zeremonienhalle des Friedhofes in Klagenfurt-Annabichl statt; die Bevölkerung hat bereits ab 9 Uhr Gelegenheit, dort von Altlandeshauptmann Wedenig Abschied zu nehmen.

Die Kärntner Landesregierung:

Landeshauptmann **Leopold Wagner**

Landeshauptmann-Stellvertreter **Erwin Frühbauer**

Landeshauptmann-Stellvertreter **Herbert Bacher**

Landesrat **Hans Schober**

Landesrat **Rudolf Gallob**

Landesrat **Stefan Knafl**

Landesrat **Dr. Mario Ferrari-Brunnenfeld**

„V Tvoje roke izročim
svojo dušo; odrešil si
me, Gospod, zvesti Bog.“

(Ps 31, 6)

Veliki duhovnik Jezus Kristus je po svojem nedoumljivem sklepu nadomoma odpoklical svojega služabnika

Jožefa Gabruča

župnijskega upravitelja

v ponedeljek, dne 10. novembra 1975, po tragični prometni nesreči.

Pokojni se je rodil 7. februarja 1922 v Zgornjih Borovljah. Po prestanih grozotah druge svetovne vojne je vstopil v bogoslovje in obhajal 29. junija 1950 pod Pečnico svojo novo mašo. Kot kaplan je deloval v Dobrli vasi in Tinjah, kot župnik v Pokrčah in Šmihelu ob Krki, nazadnje kot župnijski upravitelj v Oberdraurgu.

Dušo blagega pokojnika priporočamo duhovnikom sobratom v spomin pri sveti daritvi in vernikom v molitvi.

Pečnica, 10. novembra 1975.

V krščanski žalosti:

SOBRATJE SODALITETE

SORODNIKI

ŽALUJOČI FARANI IZ POKRČ IN ŠMIHELA

V torek, 11. novembra 1975, je za vedno zatisnil svoje oči

Ivan Mlečnik

Pogreb bo v petek, 14. novembra t. l., ob 15. uri v cerkvi v Kapli ob Dravi.

Kožentavra, 12. novembra 1975.

Žalujoči:
žena Rozalija,
hčerka Marija z družino
in ostali sorodniki.

† JOŽEF GABRUČ

Žrtev tragične prometne nesreče je postal znani in priljubljeni župnik Jože Gabruč. V ponedeljek zjutraj je s svojim avtomobilom treščil pri Št. Andražu v tovornjak s prikolico in bil na mestu mrtev. Gabruč je veljal kot previden avtomobilist, kljub temu je bilo trčenje tako hudo, da se je prevrnil tudi tovornjak. Domnevajo, da je Gabruču postalo slabo. Duhovnik je namreč dalj časa bolehal.

GLOBASNICA

V soboto je 61-letni kmet Janez Elbe prišel z desno roko v krožno žago; pri tej nesreči je izgubil dva prsta. Prepeljali so ga v bolnico.

VOGRČE

Župnik Vinko Zaletel iz Vogrč je moral v bolnico, kjer so ga operirali na sivi očesni mreni. Želimo mu čimprejšnjega okrevanja!

ŠT. JAKOB

Na cesti v Področčico je v petek zvečer treščil 25-letni učitelj Franc Rasinger iz Št. Jakoba čelno v traktor, ki mu je prišel naproti. Rasinger je bil težko ranjen ter so ga prepeljali v bolnico v Celovec.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

gostuje v ponedeljek, 8. decembra 1975, ob 14.30 uri v Mestnem gledališču v Celovcu z komedijo v treh dejanjih Bratka Krefta

KRANJSKI KOMEDIJANTI

Režiser: SLAVKO JAN, kostumi: MIJA JARČEVA; scena: MELITA VOLK-ŠTIHOVA; dramaturg: MOJCA KREFTOVA; lektor: CITA KOSTEVŠKOVA; glasba: DEMETRIJ ŽEBRE.

Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, voditeljih farne mladine, v pisarni KKZ (tel. 0 42 22 - 84 3 58) in eno uro pred predstavo v Mestnem gledališču v Celovcu.

Prepričani smo, da vam obiska te predstave res ne bo žal, ker vam bo posredovala izredno prijeten kulturni užitek!

Vse ljubitelje slovenske odrske umetnosti vabi

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA
V CELOVCU